...үхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...тинай 1921 оной ...бриин 21-нэй гарана | № 238 (14258) | 1973 оной октябриин 9, вторник | Сэн 2 мүнгэн

СОВЕТ ПРАВИТЕЛЬСТВЫН МЭДҮҮЛГЭ

Политическэ аргаар гуримшуулагдаагүй байһанһаа уламжалан, Дүтын Зүүн зүгтэ дайнай ябуулганууд дахин эхилжэ, хүн зоной ами наһанда аюул тохёолдуулжа, ехэ һандарал һүйдхэл үүдхэжэ захалба.

Һүүлэй үедэ уласхоорондын шахардуу байдалай һулар жа эхилхэдэнь, һанаагаа амарһан дэлхэйн арадууд аюулта үйлэ хэрэгүүдэй үмэнэ оршобо.

Израилиин зонхилхы тушаалтадай дээрэлхы хархис политика Дүтын Зүүн зүгтэ тохёолдоод байһан байдалай гол шалтагаанинь болоно гэжэ хүн бүхэндэ мэдээжэ.

Империалис хүсэнүүдэй дэмжэлгэ тухиралгаар хэдэн жэлэй туршa соо Израиль бузагай муухай ээрхэг түримхэй ябуулгануудаараа Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые саг үргэлжэ шахардуу шанга, түгшүүрилтэй болгоһон байна. Дэлхэйн олониитын ба дэлхэйн олон гүрэнүүдэй эрилтэ хүсэлэнгүүдые тоонгүй, ООН-ой Устав ба шиидхэбэринүүдые, уласхоорондын эрхын бүгэдэндэ мэдээжэ гол ёһонуудые доромжолон, Израилиин зонхилхы тушаалтад хашалта харшалалтые, дээрмэдэлгэ тонолгые гүрэнэйнгөө политикын үндэһэ һуурида табяа.

Дүтын Зүүн зүгтэ үнэн сэхэ амгалан байдал тогтоохын тула хэгдэһэн бүхы хүсэлэл оролдолгонуудые таһалдуулжа, хүршэ Араб гүрэнүүдтэ эсэргүү харата ябуулгануудые саг үргэлжэ үүдхэн, 1967 ондо энэ райондо Тель-Авивай гаргаһан сэрэгэй зүришэлдөө хёмороной һүнэжэ байһан гуламтые Израилиин сэрэгэйхид али болохоор дүжэрөөһэн байгаа. Египедтэ, Сиридэ, Ливанда эсэргүүгээр Израилиин сэрэгэйхидэй үүдхэһэн зэбсэгтэ хорото муухай ябуулганууд энэ райондохи байдалые нэгэнтэ бэшэ хүндэ хүшэр, орёо бэрхэшээлтэй болгоһон байна. Сиритэй, Египедтэй буудалдаагаа зогсооһон газарнууд тээшэ һүүлэй үдэрнүүдтэ Израиль нилээд ехэ зэбсэгтэ хүсэнүүдээ, халзанда байһан сэрэгшэдээ татажа, эндэхи оршон байдалые шахардуу болгон, дайнай ябуулгануудые үүдхэбэ.

Дүтын Зүүн зүгтэхи мүнөөнэй байдалай ба тэрэнэй хойшолонгуудай түлөө Израиль, мүн ээрхэг түримхэй хорото ябуулгануудтань Израилиие хододоо дэмжэн тухирдаг гадаадын хархис хүсэнүүд харюусаха ёһотой.

Араб гүрэнүүд тэсэбэри ехэтэй, үнэн зүб хэрэгтэ үндэһэлэн, энэ шахардуу байдалые политическэ аргаар гуримшуулхаар бэлэн байһаниинь мэдээжэ. 1967 ондо булимтаран эзэмдэһэн араб бүхы нютагуудһаа ээрхэг түримхэйшүүлэй сэрэгүүдые гаргаха тухай Араб гүрэнүүдэй эрилтэнүүдэй үнэн зүб байһые бүгэдэ мэдэрнэ. Дай хэжэ, бусад газар нютагуудые булимтаран эзэмдэжэ болохогүй гэһэн ООН-ой Аюулгүйн Соведэй, Генеральна Ассамблейн Дүтын Зүүн зүг тушаа мэдээжэ шиидхэбэринүүд дотор табигдаһан гол ёһонуудтай эдэ эрилтэнүүд бүрин тааралдана.

Гэбэшье Дүтын Зүүн зүгтэ үнэн сэхэ, бата бэхи эб найрамдал тогтоохын тула Араб оронуудай гаргаһан хүсэлэл оролдолгонууд, Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин ба эб найрамдалда дуратай бүхы хүсэнүүдэй оролдолгонуудтал адли, Тель-Авивай дээрмэдэхы хархис хараа шэглэлтэй заабол зүришэлдэдэг байгаа. Мүнөө үеын Дүтын Зүүн зүгтэхи үйлэ хэрэгүүд Израилиин зүгһөө хэгдэжэ байгаа ээрхэг түримхэй ябуулгануудай гэршэ болоно.

Израилиин булимтаран эзэмдэһэн араб бүхы газар нютагуудые бүрин сүлөөлэнтүй. Палестинын араб арадай хуулита эрхэнүүдые хангангүй, энэ райондохи шахардуу байдал һуларуулжа, эндэхи бүхы гүрэнүүдтэ, арадуудта бата найдамтай амгалан байдал тогтоожо болохогүй гэһэн үнэн зүб ушарые мүнөө Дүтын Зүүн зүгтэ боложо байһан үйлэ хэрэгүүд элирхэйлэн батална.

Сүлөөтэ ба бэеэ дааһан байдалтай болохын түлөө тэмсэдэг арадуудые дэмжэхэ политикадаа үнэн сэхэ Советскэ Союз Араб гүрэнүүдэй найдамтай хани байһанаа харуулна.

Израилиин булимтархы политика буруушаан, 1967 ондо Израилиин булимтаран эзэмдэһэн бүхы араб газар нютагуудые сүлөөлхэ тухай Араб гүрэнүүдэй хуулита эрилтэнүүдые Советскэ Союз шууд сэхээр дэмжэнэ.

Хэрбээ дээрмэдэхы хархис харата ябуулгануудаараа дашууран, түрүү үзэлтэй хүнүүдэй эрилтэнүүдые тоонгүй, булимтаран эзэмдэһэн араб газар нютагуудһаа гаража ошонгүй, Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин Аюулгүйн Соведэй, Генеральна Ассамблейн шиидхэбэринүүдые баһан доромжолон, дэлхэйн олониитын һанал бодол тоошоонгүй, Израилиин правительствын булимтархы политикаяа урдынхяараа үргэлжэлүүлэ гээшэ һаань, Израилиин арадта ехэ хоро хүргэжэ болохо. Нимэ дээрмэдэхы бадмад хараа шэглэлэйнгээ хойшолонгуудай түлөө Израиль гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэд бүрин харюусаха байна.

БҮХЭСОЮЗНА СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨНДЭ ҮРГЭН ДЭЛИСЭ

...алаан ...о—708 ...нтнер!

Таряашадай бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсожо, Түгнын «Эрдэм» совхозой механизаторнууд энэ жэлдэ орооһо таряанай үндэр баян ургаса ургуулаа. Агрегадаа нэгэшье һаадгүй хүдэлгэжэ, комбайнер Потап Калашников хүдэлмэриин 6 үдэр соо 4376 центнер таряа сохёо. Гансахан үсэгэлдэр тэрэнэй комбайнай бункерһаа 708 центнер сохигдоһон таряан ажахын тоог дээрэ буугаа. Нүгөөдэ комбайнер Даша-Дондок Раднаевынь түрүүшын үдэрһөө таряа амяарлан хадахадаа, богонихон болзор соо 360 гектарай ургаса сабшаад, һүүлдэнь баал суглуулжа сохиходоо, нэгэ үдэр соо 550 центнер ороохо бункер соогоо оруулһан.

Залуу механизатор Петр Мухин эдэ дүршэлтэй комбайнернуудһаа жэшээ абан, баһал габшагайгаар хүдэлнэ. Тэрэ залуу комбайнернуудай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ эрхимлэжэ, агрегат дээрэ улаан тугханиие намилзуулна.

Байгша ондо «Эрдэм» совхозой бүхы таряалан дээрэһээ бараг һайн ургаса абтана. Таряалангай гектар бүриһөө дунда зэргээр 18 центнер орооһон хуряагдана. Харин үрэһэ хүрэнгэдэ гэжэ таригдаһан зургаадахи поли дээрэһээ гектарай 20—22 центнер шэнииcэ абтаа.

Тиигэжэ совхозой таряашад энэ жэлдэ гүрэндэ 17 мянган центнер таряа тушааха түсэбөө түргэнөөр дүүргэхэ, ерэхэ жэлэй тарилгын үрэһэ хүргэнгэдэ хүсэд хүрэхөөр ороохо сэбэрлэжэ, амбаарта хааха гэжэ шармайн оролдоно.

М. БАТОИН,
«Ленинэй зам» газетын редакторай орлогшо.
Мухар-Шэбэрэй аймаг.

6077 ТОННО ОРООҺОН

Буряадай статистическэ управлениин үгэһэн мэдээгээр, республикымнай ажахынууд Эхэ оронойнгоо элеваторта 6.077 тонно таряа тушаажа, түсэбөө 6 процентдэ хүргэбэ. Таряа хуряалгын эхилһэнһээ хойшо шэнэ ургасынгаа дээжэ, гүрэндөө эльгээһэн Загарайн, Хяагтын, Түнхэнэй аймагууд урда мэтэ эрхимлэжэ, хараалагдаһан зорилгоёо 23—25—31 процент дүүргэбэ. Тиихэдэ Бэшүүрэй, Зэдын, Кабанскын, Хэжэнгын, Хурамхаанай, Мухар-Шэбэрэй, Сэлэнгын, Улаан-Үдын аймагууд эдэ үдэрнүүдтэ таряа тушаажа захалба.

Үнгэрһэн энэ хугасаа соо республикымнай колхозууд, совхозуудһаа 4 процент ехэ таряа худалдаа. Трестнүүдэй дундаһаа «Свинопром» трестын совхозууд гүрэнэй амбаарта бүхыдөө 860 тонно таряа тушаажа, даабаряа 14 процентдэ хүргөөд байна. Тиихэдэ республикын колхозуудай дундаһаа Бэшүүрэй, Загарайн, Хяагтын, Түнхэнэй аймагуудай колхозууд таряа ехээр худалдаба.

ҮҮЛТЭРТЭ МАЛ ХУДАЛДАНА

...эй жэлнүүдтэ Яруу...агай ажахынууд мя... үүлтэрэй, — казахай ...лаан, хальмагай, ге...ско үүлтэрэй үхэр олоор үсхэбэрилдэг ...й.

...э хэдэхэн жэлэй саа...комсомольский» совхоз...ай улаа малаан үүл...рүүшын хэдэн ар...эр асарагдаһан бай...үнөө тус ажахыда ...алгой тиимэ үүлтэрэй үхэр харууһалагдана. Совхоз мяхалиг һайн, тобир тарган үхэрнүүдые гүрэндэ олоор тушаахаһаа гадна, үүлтэртэ малые республикынгаа бусад ажахынуудта, мүн ондоо областьнуудташье худалдадаг, энээнһээ горитой олзо доход оруулдаг болонхой.

Һаяхан тус совхоз казахай улаа малаан үүлтэрэй 50 толгой хашараг бухануудые Курганска областиин ажахынуудта худалдаа. Хашараг буха бүхэниинь 395—400 килограмм татаба. Үхэр бүхэниинь дунда зэргээр 1257 түхэригэй сэнтэй болоо.

Ж. ЦЫДЫПОВ.

...МБААР ДҮҮРЭН ҮРЭҺЭН

...эйхэн уларилтай ...охёолдобошье һаань, ...ондо Баргажанай ай...жахынууд ороохо та...һайн ургаса ургуул...а.

...аа Бодоной совхоз, ...Уланай колхозуу...алан дээрэһээ мү...р баян ургаса абта... дээрэ хуряагдажа ...азарайнь гектар бү...нда зэргээр 14—15 ...ороохон унана.

...дурсагдаһан ажахы...аагаа хуряажа эхил...үшын үдэрһөө эхилэн, ерэхэ жэлэй ургасада һаналаа табижа, үрэһэ хүрэнгэ сэбэрлэхэ, амбаарга хааха хэрэгтэ анхарал ехээр табяа. Тиигэжэ Бодоной совхоз, Уланай, Хилганын колхозууд түсэбөөр хараалагдаһан үрэһэ хүрэнгэеэ хүсэд хаагаад байнхай. Аймаг дотор бүхыдөө 49 мянган центнер, тэрэ тоодо 22 мянган центнер шэнииcын үрэһэн амбаарта ороо.

Эдэ үдэрнүүдтэ ажахынууд таряагаа түргэнөөр хуряажа дүүргэхэ гэжэ ажалайнгаа эршые улам шангадхана. Хилганын колхоздо үниинэй, бэрхэ комбайнернууд Радна Галданов, Дугар Мужанов (аймаг соогоо хуряалгын хэдэн удаа чемпион байһан), Даша-Цырен Раднаев гэгшэд тус тустаа 200 гаран гектар таряа хадаад, мүнөө баал суглуулхадаа, 3.000—3.200 центнер ороохо сохинхой.

Мүнөө колхоз, совхозуудай тоогууд дээрэ шэнэ ургасын таряа сэбэрлэхэ, хатааха, амбаарта оруулха хүдэлмэри үдэр, һүнишье замханагүй.

Г. ЛАМУЕВ

ШАНАРТА —ОНСО АНХАРАЛ

Байгша ондо Баянголой механизаторнууд 2.021 гектарай ороохото ургамалнуудые хуряажа абаха түсэбтэй юм. Энэ ажалда найман комбайн хүдэлгэгдэнэ. Һаянай байдалаар эндэхи комбайнернууд 1.179 гектар шэниисэ баал болгон сабшанхай.

— Мүнөө жэлэй ургаса хуряалгада ажаллажа байһан механизаторнууд сагай уларилые хараадаа абан, сэлмэг үдэр бүхэниие бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахые оролдоно. Ороохо таряанай ургаса урда жэлэйхидэ орходоо жэшээгүй һайн байбашье, жэгдэ бэшээр эдеэшэһэн дээрэһээнь таряа хуряалгаяа орой захалаабди, — гэжэ Үдын совхозой тракторно-таряан ажалай бригадые даагша Ринчиндоржо Маланов хөөрэбэ.

Таряа хуряалгада ажаллажа байһан комбайнернууд үдэр бүриингөө даабариие үлүүлэн дүүргээд байба, тэдэнэртэ үгтэхэ түлөөһэн хоёр дахин эбхэгдэжэ түлэгдэнэ. Ушар нимэһээ комбайнер бүхэн хэжэ байһан хүдэлмэреэ һайн шанартайгаар дүүргэхэ гэжэ эрмэлзэнэ.

Отделениин бэрхэ комбайнернууд Владимир Жамбалов, Александр Стуков, Пётр Аюшеев болон бусад халаан бүриингөө даабариие холо үлүүлэн дүүргэнэ.

Г. ХАГОЕВ.
Хоринн аймаг.

Хүдөө ажахын шэнжэлэл

...АГДАРААШЬЕ ҺАА, ХАБАР ХЭРЭГТЭЙ

... октябрь һара..., модоной набша, ...ын ногоон хагдар... хаанагүй шарлажа... Тиин Буряадай ...скэ управлениин ... тоо мэдээнүүдые ... байгша оной ок...-нэй байдалаар рес...ай ажахынуудта ... долоон хоногой ...13.056 гектарай но...агдажа, 207.370 ...үбһэн һүрилэгдөө ...али бүхыдөө харааа...түсэбнай 47 про...эгдэһэн байна.

...гаса соо Яруунын, ..., Захааминай, За...бансын, Түнхэ...н аймагуудта үб... бэлэдхэхэ хүдэл... мэтэ һайнаар ун... Тиигэжэ дурсаг...магууд үбһэ саб...ряа 80—100 про...эһэн байна. Ажа...но абажа хараха ..., Борьёогой, «За...Оборой, Хэжэнгын, ..., Суулгын, Анаа..., Алтайн, Торийн, ...һэнгын, «Улаан ...лсын, Дэрээнэй, ...Саянай совхозууд нёдондоной энэ үеынхиһөө ехэ үбһэ сабшаа.

Саашань сабшагдаһан үбһэеэ хуряажа һүрилхэ талаар Загарайн, Захааминай, Хэжэнгын, Прибайкалиин, Түнхэнэй аймагууд эрхимлэжэ, урдаа хараалһан зорилгоёо 62—76 процент бэелүүлэө. Тиихэдэ хони үсхэбэрилдэг совхозуудай, «Скотопром», зүгы үсхэбэрилдэг совхозуудай трестнүүдэй олохон ажахынууд үбһэ тэжээл һүрилжэ абаха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэө.

Гэхэтэй хамта сабшагдаһан үбһэеэ һүрилхэ талаар Зэдын, Бэшүүрэй, Яруунын, Хяагтын, Сэлэнгын, Улаан-Үдын, Мухар-Шэбэрэй аймагууд түсэбөө оройдоол 29—46 процент бэелүүлһэн байна. Энэ ямар ушарһааб гэхэдэ, дурсагдагша аймагуудай зарим ажахынууд үбһэ хуряалгаяа оройтон эхилһэн мүртөө унжагайруулаа. Тэжээл бэлэдхэлгэдэ эльсүүлэгдэһэн бүхы машина, техникээ ашагтайгаар хүдэлгөөгүй дээрэһээнь үбһэ сабшалга, хуряалга хоёройнь хоорондо ехээр забһар гаргагдаа. Тиигэжэ ноһошорһоор байтарнь ногоошье хагдаржа, мүртэй ехэ үбһэ абажа шадангүй үлэшэбэ.

Үнгэрһэн долоон хоногой туршада 356.754 центнер **силос дарагдажа**, бүхыдөө 35.564 гектар поли дээрэһээ 206.728 центнер **һолоомон сутлуулагдажа һүрилэгдөө.** Тиихэдэ ногооной гурил бэлэдхэжэ абаха түсэб гурбан процентээр дээшэлээ.

Энэ хугасаа соо сенаж дараха хаһа дүүрэнтэжэ, нэгэшье центнер нэмэжэ бэлэдхэгдээгүй.

Иигээд лэ үдэрэй үнгэрхэ бүри хүйтэржэ, үбэлжэлгэдөө бэлдэхэ хүдэлмэри түлэг дундаа эхилбэ. Тэд республикымнай ажахынууд адуу малаа бардам хүрэхэ тэжээлээр хангахын тула намарайшье сагта энэ ажалаа һэргээжэ, намаг нуурай эрьеэрхи хагда, ожорло ехээр сабшажа бэлэдхэхэ болоно. Юуб гэхэдэ, хабарай хүйтэнэй үедэ үбһэ тэжээлээр дуталдаад байхада, бухалишье хагдан үнэтэй болодог гээшэ. Тиимэһээ ажахы бүхэндэ энэ хүдэлмэри улам үргэнөөр ябуулагдаха зэргэтэй.

...ОЙ ПРЕМЬЕР-МИНИСТР ...СКВАДА ЕРЭБЭ

...Премьер-Министр ...Танака Совет пра... уряалаар ок...ндо албанай хэрэ...нда ерэбэ.

...Министрнүүдэй ...Түрүүлэгшэ А. Н. ...СССР-эй Министр...Соведэй Түрүүлэг...шын орлогшо К. Т. ...СССР-эй гадаадын ...министр А. А. ...болон бусад тус...шад Японой. Со...юзай гүрэнэй ту...гуула даһан Вну...аэродром дээрэ Какуэй Танакые угтаба.

Японһоо Советскэ Союзда байдаг элшэн сайд Кинья Ниидзэки угтагшадай дунда байлсаа.

Ниидэлгын талмай дээрэ хүндэлэлэй харуул жагсаагдаба. Японой ба Советскэ Союзай Гүрэнэй гимнүүд гүйсэдхэгдэбэ.

Какуэй Танака А. Н. Косыгинтай хамта совет сэрэгшэдэй жагсаалай урдуур ябажа, мэндэшэлэлдэбэ.

Аэродром дээрэ ниислэл хотын ажалшадай түлөөлэгшэд Японой правительствын толгойлогшые халуунаар амаршалһан байна.

Аэродром дээрэһээ хүндэтэ айлшан тэрээндэ зорюулагдаһан байра тээшэ шэглэн ошобо.

Автомашинануудай үнгэрэн гараһан үйлсэнүүд, талмайнууд Японой, СССР-эй гүрэнэй тугуудаар, «Айлшалан буугыт, Японой премьер- министр!», «СССР-эй ба Японой хоорондохи хани хүршэ ёһоной харилсаа хүгжөөхын түлөө!», «СССР-эй ба Японой арадуудай хоорондохи хани хүршэ ёһоной харилсаа холбоо бэхижүүлхэ!» гэһэн транспарантнуудаар шэмэглэгдэһэн байгаа.

(ТАСС).

...ГҮРЭНДЭ ...УЯЛГАЯА ...ДҮҮРГЭБЭ

ЧУВАШАЙ АССР-эй хүдөө ажахын ажалшад КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, таряан ажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ба бэлэдхэлгые ехэдхэхын түлөө бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсон, үндэр баян ургаса хуряажа, хартаабха гүрэндэ худалдаха уялгаяа үлүүлэн дүүргэбэ. 225 мянган тонно хартаабха бэлэдхэлэй пунктнуудта тушаагдаа. Ороной хото городуудые, промышленна түбүүдые хартаабхаар хангаха түсэбөө үлүүлээ.

Хартаабха гүрэндэ худалдажа үргэлжэлһөөр.

(ТАСС).

Репортаж

МАЛАЙ ТЭЖЭЭЛ ЭНДЭ БЭЛЭДХЭГДЭНЭ

Хуһанай набшаһад шаб шара боложо, уляаһанай набшаһад шад улаанаар харагдажа, тэдэнэй шэмээгүйгөөр унаха саг дүтэлбэ. Унаха саг дүтэлөө, эдэ набшаһад нарихан мүшэрнүүдһээ дуугүйхэнөөр таһаржа, хүл доогуур даруу номгохоноор гэшхэгдэн һалана. Хүдөө нютагуудта намар айлшанай ерэхые эли тодоор мэдэрэгдэдэг. Тиимэһээ таряашад, малшад, хонишод ерэхэ жэлэй үбэлдэ бэлдэжэ һайн, хангал үнэртэй, нажарайнтаа үнгые табяагүй, шэмэтэй тэжээл бэлэдхэхын хойноһоо оролдодог.

Зүүн Сибириин уларил хатуу. Малшан, хонишон бүхэн энээниие мэдэнэ. Тиимэһээ Улаан-Үдын аймагай «Улаан Оронго» колхозой гэшүүд адуу малдаа элбэг баян тэжээл бэлэдхэхын түлөө жэлһээ жэлдэ оролдоно бшуу.

Үнгэрэгшэ 1972 оной хабар энэ колхозой отарануудаар ябахадамнай, Нарһата Толгойн отарын хонишод ногооной гурил хонидтоо эдюулжэ ехэ сүлөөгүй байгаа һэн. Нэгэ нүхэрнай (витаминай ногоон гурил тухай мэдэхэгүй байгаа хаш) хобтонууд соо хэгдэһэн ногоон гурил тухай юушьеб хэлээ һэн. Үнэндөө, энээхэн ногоон гурилнай хонидой эгээл дуратай хоол байба бшуу. Бүхэли үдэртөө бэлшэжэ ерэһэн, эсэнтэһэн хонид хашаагайнгаа газаа ерээд, дабһа юу хээ долёожо, хорёодоо орохынгоо урда бэе бэстэйгээ тангаршаалдан мүргэлдэнэ. Тиихэдэ хабарай саг байгаа. Урдын онтохоной ёһоор, хабарай хатуу сагта хаанай хатанай бэһэлиг холхиндодог гэжэ хэлсэдэг һэмнай. Зүгөөр хамтын эдэ хонидые хаража байхада, тэжээл хоолоор дуталдаа гэхын аргагүй байна. Буряадай уран зохёолой үндэһэ һуури табилсагшадай нэгэн Намжил Гармаевич Балдано һэжэгтэйтээр энеэжэ, Нарһата Толгойн хонидой хүшэ тамирые гайхаа һэн.

Мүнөө эндэ хэдэн зуун хониной, үхэр малай тэжээл бэлдэхын түлөө бүхы ажахын ажалшад оролдожо байна. Үбһэ хуряалгашье дүүрэнтээ.

«Улаан Оронго» колхозой хүтэлбэрилэгшэд ниитынгээ адуу малые һайнаар ондо оруулхын түлөө жэлһээ жэлдэ оролдодог юм. Жэшээлхэдэ, үнгэрһэн жэлдэ тээрмээр татагдаһан ногоон гурилые 194 центнертэ хүргөө һэн. Витаминай шэмэ шүүһэ абаһан энэ гурилые ажахын адуу мал үнгэрэгшэ үбэлжөөнэй үедэ эдижэ, тэнхээ тамираа залгаһан байна.

...«Улаан Оронго» колхозой нэтэ тоог дээрэ ерэбэбди. Эндэ олон хүн һүндэлнэгүй. Нойтон таряа шэрэжэ асарһан автомашинанууд һубаряад лэ тоогой хашаа руу орожо байна. Һанаад үзэхэдэ, энэ тоог, нэгэ талаараа, хүндэтэй бэшэ хаш. Юундэб гэхэдэ, полиһоо асарагдаһан шэнэ ургасын ороохые асарһан машинэнууд түб тоог тээшэ субаhа ха юм. Нойтон гэгдэһэн, халажа эхилһэн, буритаһан ороохые энэ тоог тээшэ эльгээнэ. Зүб даа. Таряашанаймнай хуули мэдээжэ һэмнай. Газарһаа гараһан бүхы юумые хуряажа, хүсэд һайнаар абаха хэрэгтэй ха юм.

...Энэ тоогой кладовщик Чимитдоржо Нимаевич Нимаев автомашинануудай орожо ерэхэдэ, һөөл нэгэ жэгтэйгээр хараад абана. Мүнөө жэлдэ тарян ехэл нойтон. Тиимэһээ тэрэнэй ажал ехэшье болоожо болоо.

АВМ-0,4 түхэлэй түхеэрэлгэ эндэ тодхогдонхой. Тээрмэ шэнги аалихаар эрьелдэжэ, бүхы ороһон юумые тээрмэдээд, хатаагаад, гурил болгоод гаргана. Мүнөө үеын техникын оньһон шадабари эндэ харагдана. Энэ түхеэрэлгые хангажа байдаг механик Федор Хаданович Хаданов даруухаар хөөрэнэ:

— Энэ машинын хүдэлжэ байхые харахада, ехэ удаан гэжэ һанахаар юм. Зүгөөр энэмнай мүнөө халаанай туршада 40—45 центнер гурил гаргана. Ногооной гурил гаргаха гээшэмнай бүри хүшэр.

Таряалан дээрэһээ нойтон ороохон ороно. Тэрэниие гурил болгохын түлөө «АВМ-0,4 агрегадайхид ехэл оролдоно. Үнгэрэгшэ жэлдэ энэ колхозой гэшүүд 14 мянган центнер нимэ гурил бэлдээ һэн.

Колхозой түрүүлэгшэ Цырендоржо Цыдендамбаевич Галсановай үгөөр болюходоо, мүнөө жэлдэ бутаруулагдаһан ороохон гээшые хори мянган центнертэ хүргэхэ болоно.

...АВМ-0,4 түхеэрэлгэ аалихан хүдэлнэ. Хэдэн хүн тэрэнэй хажуугаар һүндэлнэ. Татагдаһан гурилай тооһон аалихан өөдөө һуунагтана. Эндэ нойтон таряан асарагдажа, гурил болгон аалиханаар гаргагдана. Нимэ гурилые хүйтэн үбэлэй үедэ малшад халуун уһантай гү, али нойтон һолоомонтой аятайханаар зууража, адуу малдаа үгэхэ ха юм. Уурал бааяһан тэжээлые үхэр мал шэнэ ургасын амтые һайнаар мэдэхэ ха юм.

АВМ-0,4 түхеэрэлгын хүдэлмэрилэгшэд Г. Банзарова, Ц-Д. Цыретарова, В. Дамбаев, нүхэр Эрдынеева гэгшэд халаанайнгаа ажалда үнэн зүрхэ сэдьхэлһээ хандажа, тэдээндэ даалгагдаһан уялгануудаа һайнаар дүүргэнэ.

Таряа хуряалга түлэг дундаа. Тиибэшье һаань, ногоон зандаа байһан таряае гутаангүйгөөр адуу малай тэжээл болгохын түлөө «Улаан Оронго» колхозойхид оролдожо, энэ тоог дээрэ һайн хүдэлмэришэдөө табиһан байна. Кладовщик Ч. Н. Нимаев нигэжэ хэлэнэ:

— Жэлһээ жэлдэ ажахымнай хони мал тэжээлээр дуталдадаг. Теэд ногоон гурил, бутаруулагдаһан ороохые хабарай хохи сагта эдихэдээ, үл залгадаг. Тиимэ дээрэһээ ногооной гурил, бутаруулагдаһан ороохые шадаал һаа ехээр гаргахые оролдонобди. Мүнөө зайн хүсөөр хүдэлдэг энэ түхеэрэлгэдэ олон хүн хэрэгтүй. Тинбэшье һаа энэ машинын ажалые һаатуулангүй байха хэрэгтэй.

Г. ДАШАБЫЛОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. АВМ-0,4 түхеэрэлгэ гурил гаргахадаа ехэ түргэн. Хүрзөөр удхажа үрдихэгүйш. 2. Кладовщик Ч. Н. Нимаев ногоон гурилай мэшээгүүдые уяжа байна. 3. АВМ-0,4 түхеэрэлгын механик Ф. Х. Хаданов (зураг дээрэ—баруун гарһаа хоёрдохи) хүдэлмэришэдтөө ээлжээтэ заабари үгэнэ.

Д. БАЛДАНОВАЙ фото.

Улаан-Үдын Ленинэй ордентэ локомотиво-вагон заһабарилгын заводой локомотив хабсаралгын цех коммунис ажалай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн. Тус цех 44-нэй орондо һарын туршада 48 локомотив бүтээн гаргаба. Слесарьнүүд Иван Медведев, Василий Малин, Бадма Батуев гэгшэд ажалай үльгэр жэшээ харуулан хүдэлдэг юм. Түрүү хүдэлмэришэд халаанайнгаа нормые 120—130 процентээр дүүргэдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 4-дэхи разрядай слесарь Иван Григорьевич Медведев.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ШАНАРАЙ, БҮТЭЭСЫН ТҮЛӨӨ

Хяагтын трикотаж нэхэлгын фабрикын коллектив бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, юһэдэхи табан жэлэй шиидхэхын, гурбадахи жэлэй даабари амжалтатай дүүргэжэ байнхай. Энэ фабрикын коллектив абаһан социалис уялгануудаа бэелүүлхын түлөө тэмсэхэ зуураа, мүрысэжэ байһан Гусиноозорскын оёдолой фабрикын коллективые ахин ябана.

1973 оной түрүүшын найман һарын түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ. Түсэбэй ёһоор 3.918 мянган түхэригэй трикотаж хубсаһан оёгдожо, худалдаанда үгтэхэ байһан. Энэ даабаринь бодото дээрээ 3980 мянган түхэригтэ хүргэгдөө. Фабрикын коллектив социалис уялгануудаа болзор соонь дүүргэхэтэйгээ хамта, гаргажа байһан продукциингаа шанар һайжаруулхын, өөрынь үнэ сэн хямдаруулхын түлөө ехэтэ оролдоно. Гадна эндэхи оёдолшод болон трикотаж нэхэгшэд мүнөө жэлдэ 14 янзын трикотаж, эд бараа гаргадаг болохо ёһотой юм. Үнгэрһэн найман һара соо 9 зүйлэйнь технологи үйлэдбэридэ нэбтэрүүлээд байна.

Фангово цех фабрикынь шиидхэхы участогуудай нэгэн. 1967 ондо 36 мянган хэһэг трикотаж хүбсаһа гаргадаг байба, мүнөө 175 мянган хэһэг эд бараа һайн шанартайгаар оёно. Энэ цехэй коллектив (начальнигынь И. Ф. Крылова, партгруппоргонь П. Ф. Корнилова, цехкомойнь түрүүлэгшэ В. Д. Селищева) һүүлэй долоон жэлэй туршада саг үргэлжэ түрүү зэргэдэ ябажа, жэл бүхэндэ түсэбтэ даабаряа 107—110 процент дүүргэдэг болонхой. Цехэй коллектив соо коммунис ажалай 52 ударник хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэй тоодо коммунистнууд болон комсомолшууд олон. Коммунис ажалай ударник мастер Л. Я. Гармаевагай халаан цех соогоо түрүү ябана.

Цехэй хүдэлмэришэдэй, халаануудай хоорондо социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Үдэр, һара бүхэндэ мүрысөөнэй дүнгүүд гаргагдажа, ажалай түрүүшүүлдэ улаан вымпел, мүнгэн шан барюулагдадаг. Партиин гэшүүд З. Н. Жарникова, Т. Л. Грыдина, комсомолой гэшүүн Н. Н. Коробенкова, О. В. Осеева болон бусад халаанайнгаа даабарине саг үргэлжэ 105—110 процент дүүргэдэг болонхой.

Оёдолой цех баһал түрүү зэргэдэ ябана. Коллективтэнь коммунис ажалай ударнигууд үсөөн бэшэ. Жэшээнь, партиин гэшүүн Е. В. Быкова, комсомолшууд В. А. Степанова, Е. Е. Телешова болон бэшэшье нүхэд эрхим ажалаараа шалгарна.

Тус фабрика бүхы дээрээ яһала амжалтатай байбашье, баһа дутуу дундануудтай гэжэ тэмдэглэлтэй. Жэшээнь, фабкомой түрүүлэгшэ А. Н. Сухинина ингэжэ хөөрэнэ: «Трикотаж нэхэлгымнай цех һүүлэй жэлнүүдтэ түсэбөө дүүргэжэ шадахаяа болинхой. Шалтагааниинь гэхэдэ, энэ цехэй түхеэрэлгэнь хуушаранхай, шэнэлэгдэхээр болоһон. Хуушан түхеэрэлгэнүүдтэ хэрэгтэй запчасть гаргагдахаяа болинхой. Энээнһээ боложо станогууд саг үргэлжэ эбдэрдэг. Шэтын камвольна комбинат манда муу шанарай утаһа эльгээнэ».

Залуу оёдолшод болон трикотаж нэхэгшэд өөһэдынгөө мэргэжэл шадабари дээшэлүүлхын түлөө оролдоно. 226 хүдэлмэришэдынь коммунис ажалай һургуулида һурана. Мүнөө жэл коммунис ажалай юһэн һургуули нээгдэнхэй. Залуу хүдэлмэришэдэй үдэшын дунда һургуулида 62 комсомолшууд болон залуушуул һуража байдаг. Гадна коллективэйнь олон гэшүүд мэргэжэлээ дээшэлүүлхын түлөө техникум болон дээдэ һургуулинуудта заочноор һуралсалаа үргэлжэлүүлнэ.

Ц. ЮНДУНОВ,
манай корр.

Нэгэл хүсэлтэйгөөр

Аймагай ажахынуудта гэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэри дүүрэнтэжэ, таряа хуряалгын хүдэлмэри хаа хаанагүй хурдандаа оробо. Һүүлэй үедэ тогтоһон сэлмэг үдэрнүүдые таряашад, механизаторнууд хүсэдөөр хэрэглэхые оролдоно.

Мүнөө жэлдэ Зэдын аймагай урда талын ажахынуудта тарянай ургаса муушаг. Тиимэһээ эндэ таряагаар силос дарагдана. Харин хойто талын ажахынуудта таряан үни эдеэшэнхэй. Тиибэшье зарим газарта таряан хэбтэшэһэн байна. Энэнь хуряалгын хүдэлмэриие орёо хүшэр болгоно.

Аймагай колхоз, совхозуудай партийна организацинууд таряашадай дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулна. «Мир», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай, Оёорой ба Ториин совхозуудай таряашадай дунда мүрысөөн һайнаар дэлгэрүүлэгдэнхэй. Эдэ ажахынуудта үбһэ хуряалгын, силос даралгын хүдэлмэри дүүрэжэ, таряа хуряалгадаа хүнүүд хам оронхой.

Жэшээлхэдэ, «Мир» колхоздо 2 мянга гаран гектарта шэниисэ амяарлан хадагдаад, мүнөө баалнууд суглуулагдажа байна. Ажахын правлени болон партком бүри эртээнһээ энээндэ бэлдэжэ, механизаторнуудай хэрэглэмжэ хангаха хүдэлмэрилэгшэдтэй семинар үнгэргэһэн юм. Эндэхи механизаторнууд Бүхэсоюзна мүрысөөнэй гуримуудтай, КПСС-эй ЦК-гай Тогтоолтой ба Мухар-Шэбэрэй аймагай таряашадай хандалгатай танилсанхай. Олонхи бригадануудта партийно-комсомолой бүлэгүүд, арадай хиналтын постнууд байгуулагдаа. Партийно-комсомолой бүлэгүүд мүрысөө хүтэлбэрилхэ, хиналтын постнууд тарялан дээрэхи хүдэлмэриин шанар шалгаха зорилготой.

Зэдын таряашад табан жэлэй шиидхэхы жэлэй ургасые саг болзортонь, гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа, гүрэнэйнгөө амбаарта таряа ехээр оруулха хүсэлтэйгөөр хүдэлнэ.

М. ГАЛСАНОВ,
хүдөө бэшэгшэ

ЕХЭ ШЭГНҮҮРТЭЙГЭЭР

Гааргын совхоз һайн бэлшээритэй юм. Ушар иимэһээ эндэхи үхэршэд 260 километр зайда оршодог хадын бэлшээридэ зундаа нүүжэ ошодог заншалтай. Байгша ондо ажахы 750 үхэр, 440 адуун тэндэ зуһаһан байна.

Һаяшаг эндэхи малшад холын зуһалангуудһаа нүүжэ ерэбэ. Коммунист Гомбо Лумажапович Гомбоевой даадаг гүүртын малшад энэ хугасаада һайнаар ажаллажа гараба. Үхэршэд Дамба Добдонович Шагжнев, Михаил Иннокентьевич Гаськов гэгшэд 70—70 килограмм шэгнүүртэй 300 хашараг холын бэлшээридэ туужа гараһан юм.

Харууһалжа байһан хашараг бүхэнөө шэмэтэй ногоондо бэлшээн таргалуулхын тула тэдэнэр ехэтэ оролдоо гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

Гомбоевой хүтэлбэри доро ажаллаһан үхэршэд харууһалжа байһан буруу, хашараг бүриингөө шэгнүүрые сүүдхын туршада 960 граммаар нэмээжэ абаба. Һаяхан тэдэнээ шэгнэжэ үзэхэдэнь, 15 үхэр тус бүридөө 400 килограмм, 115 хашарагай толгой бүринь 350 килограмм татаһан байна.

«Ажал хэһэн ама тоһодохо» гэжэ буряад хүн хэлэдэг гээшэ. Абаһан уялгаяа үлүүлэн дүүргэжэ шадаһан эдэ малшад һарын туршада тус бүридөө 400—450 түхэриг олобо. Энэ ажалша бэрхэ малшадай харууһалһан 300 хашарагай зариманиинь байгша оной декабрьта, үлэгшэнь ерэхэ жэлэй түрүүшын квартал гүрэндэ тушаагдаха юм. Мүнөө үедэ тэдэнэр харууһалжа байһан малаа хуряагдаһан поли дээрэ адуулна.

С. ТЮЛЮКИН.
Хурамхаанай аймаг.

ОЛОНОЙ ЭДЭБХИ БАДАРУУЛАН...

Намарай эхин һара — сентябриин хахадаар хура бороо ехээр орожо, хүдөө ажахын али бүхы хүдэлмэридэ нилээдгүй һаад хэбэ. Түбэгтэй иимэ байдал Бэшүүрэй зарим ажахынуудта илангаяа ехээр тохёолдоо. Тингэбэшье аймагай партиина организаци энэ шахардуу байдалһаа дары гарахын тула бүхы арга боломжонуудаа хэрэглэхые оролдоһон байна. Тиихэдэ нэн түрүүн олоной эдэбхи үүсхэл бадаруулха, тэдэнэй дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ гол анхарал хандуулагдаа.

ҮҮСХЭЛ ГАРГАГШАДАЙНДА

Таряа хуряалгые богони болзорто, һайн шанартайгаар үнгэргэхэ гэһэн үүсхэл эндэхи «Победа» колхозой тракторно-таряан ажалай нэгэдэхи бригада гаргаа юм. Энэ үүсхэлыень КПСС-эй райкомой бюро һайшаажа, бусад ажахынуудай бригада бүхэндэ түргөөр тарааха хэмжээнүүдые абаһан юм. Энээн тухай материалнууд «Бэшүүрэй таряашан» газетэдэ толилогдоһон, нютагай радиогоор дамжуулагдаһан байна. Мүн тус уряа бэшэ бүхы тракторно-таряан ажалай бригадануудай коллективүүдтэ зүбшэн хэлсэгдээ.

...Үргэн нэлэнхи тарялан соо гансахан полевой станай ута сагаан байшан сайбалзан харагдана. Эндэһээ тэрэ холуур, Хёлгын саагуур нэмжыһэн тарялантай долгилон байхань эли.

— Энэл даа, үүсхэлшэ дэймнай байра, — гээд, колхозой правлениин түрүүлэгшэ Виктор Васильевич Смолин хөөрөөгөө захалба. — Харана бээзт. Эндэшни бүхы юумэнэйнь яндагар байха. 6 комбайнтай, сагай уларилай хэды һаатуулбашье һаань, үгэдөө хүрэжэ ябаһал даа...

Нээрээшье, эндэ хүнэй нюдэндэ торомоор, садьхэл һанаанда хадуугдамаар юумэнүүд олон байба. Үнөөхи үндэр томо байшангаймнай үүдэн дээгүүр «Хуряалга эхилбэ. Амжалтатай ябаарайш, таряашан!» гэһэн үгэнүүд аржытар бэшээтэй. Гар соонь механизаторнуудай абаһан уялга, бүтээжэ байһан хүдэлмэриинь дүнгые харуулһан тобшо, тодо тоо баримтанууд яһала бии. Хэн механизаторай юу хэжэ байһые, социалис мүрысөөндэ хэнэй түрүүлжэ ябаһые эдэ бүгэдые харамсаараа тэрэ дороо ойлгоодхихоор. Эдэмнай Бага Куналейн соёлой байшангай агитбригадынхидай хэжэ байдаг юумэнүүд.

— Ингэжэ хээгүйдээ нюдэ һохор ябахаш, — гээд тэрэ тракторна бригадые толгойлогшо нүхэр Плюснин тайлбарилан һууба.—Бидэ өөһэд хоорондын, бригаданууд хоорондын мүрысөөндэ анхаралаа ехээр табидаг боложо, һайн үрэ дүнгүүдые туйлажа, амтыень абанхайбди.

Пётр Иннокентьевич бүри арбан дүрбэтэйдөө «булад агтын» жолоо барижа эхилһэн хүн байшоо. Анха түрүүн тусхай һургуули дүүргээд, туһалагшаар, трактористаар, комбайнераар, тоо бүридхэлшөөр, жолоошоноор, бригадирай орлогшоор хүдэлжэ гараһан намтартай. Иимэл хадаа бригадынгаа хүдэлмэри һайнаар эмхидхэнэ, алибаа бэрхэшээлнүүдые дабан ябана ха. Бригадын гэшүүн бүхэн — таряа хадажа, хуряажа, намарай паар хахалжа, орооһо зөөжэ ябаһан комбайнер, тракторист, жолоошон бүхэн «нормо хахадые хээгүй хадаа тарялан дээрэһээ ошохогүйб» гэһэн уряа доро хүдэлнэ. Залуу комбайнер, аймсоведэй депутат Василий Фалилеев, дүршэлтэй механизатор Виктор Архипов болон бусад онсо шалгаржа, бусад нүхэдтөө жэшээ харуулна.

Колхозой правлени, партком, профсоюзай болон комсомолой комитедэй баталһан мүрысөөнэй гуримаар таряа хуряалга дээрэ шалгарһан механизаторнуудта «Колхозой чемпион», «Хуряалгын мастер», «Хуряалга дээрэ илагша» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэнүүд олгогдохо юм. Эндэхи таряа хуряалгаяа эмхитэйгээр ябуулжа байнхай.

Нэгэдэхи бригадынхид 4.500 центнер таряа сохижо абаха гэһэн уялгаяа дүүргэхэ байһандань ямаршье һэжэг түрэнэгүй.

УРИД ЗОХЕОГДОҺОН ГУРИМАЙ ЁҺООР

Эдэ үдэрнүүдтэ наратай сэлмэг байжа, Ара-Хэрээтын тарялан дээгүүр мүн лэ трактор, машинын талын онгосонуудай абяан зэдэлнэ.

— Юрэдөө, ядахын сагта 15—20 үдэр сэлмэг байг, юумэншье бараг болохо һэн, — гэжэ «Дружба» колхозой түрүүлэгшэ Юмажап Будатарович Юмсунов хөөрэнэ.— Тээ тэрэ Жалганай поли дээрэ 17 комбайн таряа хуряажа ябана. Би һая тэндэһээ ерэбэб. Хөөрүү хүнэй хэлэдэгтэл нюдэ сабшаха зуура зуугаад гектар унана...

Зүб даа. Нээрээл тиимэрхүү хаш. Һүүлэй үедэ энэ колхозой механизаторнуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөн улам эршэдэнэ. Энэнь юун дээрэһээ тодорхоб гэбэл, эндэ «олондо сонособхохо, үрэ дүн сасуулха...» гэһэн социалис мүрысөөнэй ёһо гурим һайнаар баримталагдана. Социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые саг болзортонь согсолжо, олондо сонособхожо байха гээшэ хүмүүжүүлхы ехэ үүргэтэй байһаниинь эли бээз. Тиимэһээл тус колхозой правлени, партком (секретариин А. Я. Кузнецов) урдынхи шэнги таряа хуряалгада орохынгоо бүри урда тээ мүрысөөнэй гурим зохеоһон байна. Тэдээн соонь моральна, материальна урмашуулгын хэмжээн тон тодорхойгоор хараалагдаһан байна.

Социалис мүрысөөнэй ямараар эмхидхэгдээд, хэр зэргэ ябуулагдажа байһан тухай нэгэ жэшээ дурдая. Мэдээсэлэй бюллетеньнүүд, дайшалхы, «сахилгаан» хуудаһанууд табан хоног бүридэ гаргагдажа, мүрысөөнэй ябаса харуулагдана. Полевой стан бүхэндэ «Таряашанай булан» гэһэн самбар үлгөөтэй. Тэрээн дээрэ хүнэй үдэр бүри хэжэ байһан ажалай бүтээсэ үргэнөөр харуулагданхай. Тиихэдэ бригада, отделенинүүдэй хүдэлмэриие сасуулан харуулһан тоонууд бюллетеньнүүд дээрэ зураглагдадаг гуримтай.

Механизаторнуудай дунда нииитэ-политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулхадаа, политинформатор болон агитаторнууд уялга абалга ба тэрэнээ бэелүүлгэ хадаа тон харюусалгатай хэрэг гээшэ гэжэ хүн бүхэндэ ойлгуулхые оролдодог, ойлгуулжа шададагшье. Дээрэ дурсагдаһан Жалганай полевой стан дээрэ мүнөө үедэ хореодһоо нааша механизаторнууд хүдэлнэ. Эндэ дүрбэн агитатор бии. Тэдэнэй нэгэн нүхэр Аюшеев болоно. Очир Бадмаевич өөрөө дүршэлтэй механизатор «булад агтын» жолоо барижа эхилһээр арбан табан жэл болобо. Коммунист хүн, Ара-Хэрээтын сомоной Соведэй депутат. Энэ нүхэр нүхэдтөө һүүлэй һонин тухай зугаалжа байхадаа, тэдэнэйнгээ ямараар хүдэлжэ байһан, ямар уялгатай, харюусалгатай байһан тушаа ходо һануулан дурдажа байдаг заншалтай.

Иимэ жэшээнүүд аймаг дотор яһала бии.

УРМАШУУЛГЫН АШААР

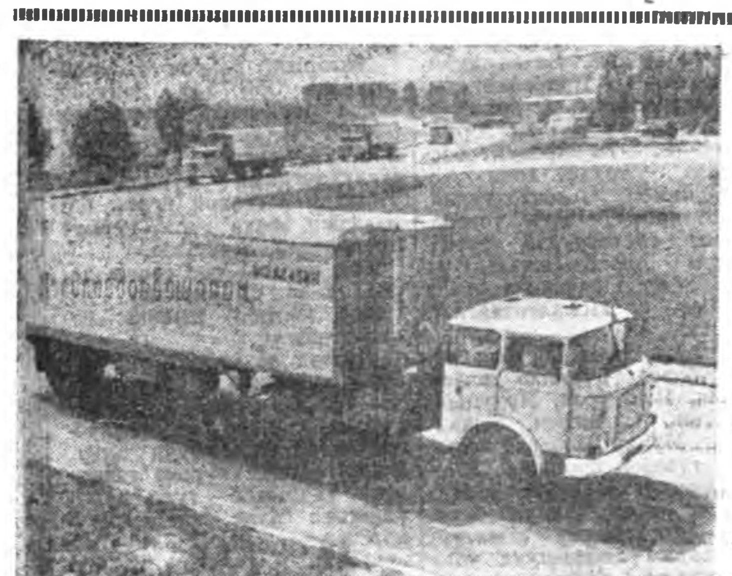
Социалис мүрысөөнэй һайнаар эмхидхэгдээд, ажалай һайн дүнгүүдые туйлажа байһан коллективүүд бусадшье газарнуудта бии. Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхоз (директорынь Ф. Е. Ефимов, парткомой секретарь И. Т. Хлызов) түрүү ажахынуудай тоодо оролсодог юм. Үнгэрһэн жэлнүүдтэй жэшэхэдэ, нёдондо, мүн мүнөө жэлдэ хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ, гүрэндэ худалдаха талаар бусадһаа үлүү һайн дүнгүүдтэй. Һайн үрэ дүнгүүдэй гол үндэһэниинь юунһээ унгитайб гэхэдэ, ажалшадай дунда зүбөөр ябуулагдадаг ойлгуулламжын хүдэлмэри, һайнаар эмхидхэгдэһэн социалис мүрысөөн болоно бшуу.

Совхозой дирек[...] ком, профсоюзай бо[...] сомолой организа[...] дөө ажахын али н[...] хала хүдэлмэринүү[...] хэдэ, социалис мү[...] үргэн дэлисэтэйгээр[...] рүүлхэ, тэрээндэ [...] дэлмэришэдөө ха[...] зорилгоор алибаа [...] ябуулгануудые бе[...] юм. Имагтал мү[...] үедэ хүдэлмэриша[...] шэнэ үүсхэл гарга[...] лай бүтээсэ дээшүү[...] бэдэрэн олодог бай[...] гэншьеүй яаха һэм[...] алис мүрысөөнэй [...] соогоо согсологдожо, [...] коллективүүдтэ [...] гын Улаан туг мүр[...] тайгаар барюулагд[...] рысөөндэ илагшадые [...] на талаар урмашуул[...] ла тэдэн нэрэ, [...] зурагтайгаар совхозой [...] лэлэй самбарта бэшэ[...] рээнтэй хамта тэдэ[...] ханын газетэдэ, а[...] дүн харуулһан сам[...] һайханаар зураглa[...] лагдана. Мүрысөөнэй [...] шүүл тухай тэрэ д[...] тагүй соёл суртал[...] хүдэлмэрилэгшэдтэ [...] дадаг юм. Эдэнэр [...] малшадтаа концерт [...] элидхэл, хөөрэлд[...] үнгэргэжэ ябахада[...] тухай дурдаһан [...] нуудтайгаар «са[...] дайшалхы хууда[...] гаргадаг, уран хүрэ[...] үреэл магтаал дууд[...] дунда алдаршуулдаг [...] заншалтай.

Мүнөөшье таряа [...] гын халуун хаһада [...] дэлмэри дээрээ [...] ябаһан түрүүшүүл [...] ёһоороо магтуулна, [...] комбайнернууд М[...] Максимович Дул[...] аха дүү Иннокент[...] лай Дульяниновтан, [...] луу механизаторнууд [...] Мякотин, М. А. [...] ба бусад үндэр б[...] ажалай үльгэр жэ[...] руулна.

..Һаяхан КПСС-эй [...] мой ээлжээтэ плену[...] жо, эдэ бүхы асуу[...] тушаа хөөрэлдөөн [...] Ехэ дутагдалнууд, [...] эндүүнүүд, хэрэг[...] доторой арга боло[...] тухай шанга шүүмж[...] гэрээ. Социалис [...] улам гуримшуулан [...] руулха, таряа ху[...] малай үбэлжэлгэдэ [...] хүдэлмэринүүдые [...] гэдхэхэ талаар шэ[...] ябуулганууд хара[...] Ингэжэ Бэшүүрэй [...] социалис мүрысөөн [...] сэтэйгөөр дэлгэржэ [...] Энэ мүрысөөндэ е[...] жалта туйлаха гэ[...] лектив бүхэнэй нэр[...] хэрэг мүн болоно.

Ив. ОЧ[...]
журн[...]

МОЛДАВИИН СС[...] хы гүрэндэ 3.500 то[...] шенска районой «[...] ца» колхоздо вино[...] ряалга түлэг дунда[...] тан жэмэс худалд[...] Виноград суглуула[...] шэтэйгээр, графиг[...] урилшалан хүдэл[...] мянга гаран тонно [...] оронoй промышле[...] бүүдтэ эльгээгдэһэ[...]

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: [...] ленна түб руу эльг[...] байһан авторефре[...] нууд.

ТАСС-ай фотог[...]

ТҮСЭБТЭ ТАБАН ЖЭЛЭЙ ШЭНЭ ШАТА

КПСС-эй XXIV съездын хараалһан экономическа, социальна хүгжэлтын программа мүнөө, оронойнгоо юһэдэхи табан жэлэй түрүүшын хахадай боһогын алхатдаад байхада амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна гээд лаблан хэлэхэдэ болохо.

Юһэдэхи табан жэлэй түрүүшын хахадта совет арадай, нэн түрүүндэ эндэхи хүдэлмэришэн ангиин, бии болгоһон материальна баялигуудые хараад үзэе. Экономистнуудай тооложо гаргаһанай ёһоор, тэдэнэйнь үнэ сэн 1,1 триллион үлүүтэй түхэригэй болоно. Ехэ хэмжээтэй, тогтууритай һайн ургалта промышленностьда туйлагдаа гэбэл: тэрэмнай 1971 ондо—7,7 процент байһан аад, харин 1973 оной түрүүшын хахадта—7 процент болоо.

Табан жэлэй түрүүшын хахадта оронойнгоо туйлаһан бүхы амжалтануудые һайтар сэгнэжэ үзэхын тула, мүнөөнэй хүгжэлтын үндэһэ һуури болоогшо экономикын һалбариһаа нэгэ жэшээ дурдамаар ха. Металлурги тушаа хэлэнэб. СССР юһэдэхи табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ 126 миллион тонно булад хайлуулаа. Энэмнай 1971 ондо США-гай хайлуулһанһаа 14,4 миллион тонноор, мүн Англи, Франци, ФРГ болон Италиин бүхэли жэл соо хамтадаа хайлуулһанһаань 21,3 миллион тонноор ехэ байна. Түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи, шиидхэхы жэлэй түрүүшын хахадта булад хайлуулга үшөө 4 процентээр нэмэһэн байна. Научно-техническэ хүгжэлтын гол һудалынь гэжэ тоологдодог машина, прибор бүтээлгын, химиин илангаяа түргэнөөр хүгжэһые совет индустриин дэбжэлтэ эли тодоор гэршэлнэ. СССР-эй арадай ажахыда ехэшье, багашье хэмжээтэйгээр дэлгэржэ байһан эрдэм, техникын хүгжэлтэдэ тэдэ һалбаринууд гол үүргэ дүүргэхэ байна бшуу.

Юһэдэхи табан жэлэй хоёрдохи хахадай эхилээд байхада, Совет орон, тэрэнэй колхозууд болон совхозууд шэнэ ургасынгаа таряае хуряажа абаа. Энэ жэлдэ баян ургаса туйлагдаа. Теэд, энэмнай байгаалиин үршөөлөөр, зүндөө ургашоогүй. Индустриин түбхын түрүүндэ социалис хүдөө ажахын үйлэдбэриин материально-техническэ үндэһэ һууриие бэхижүүлһэн, машина бүтээлгын ба химиин һалбаринуудай ехэ хүдэлмэриин ашаар лэ иимэ амжалта туйлагдаа. Колхозууд, совхозууд хэзээ хэзээнэйхиһээ ехэ минеральна үтэгжүүлгэ, олон трактор ба комбайн, автобильнуудые, хүдөө ажахын машинануудые, тэдээндэ хэрэгтэй запасной частьнуудые абаһан байна.

Юһэдэхи табан жэлэй түрүүшын хахадай бодото хэрэгүүд энээниие эли тодоор гэршэлнэ. Заводууд, фабрикануудай ажалша коллективүүд арга боломжонуудаа һайтар бүридхэжэ үзөөд, «угтамжын түсэбүүдые» абана. Иимэ түсэбүүд хараалагдаһанһаа һуранггүй ехэ байдаг. Хилын саана, илангаяа баруун тээхи зарим оронуудта, социалис мүрысөөн тушаа этигэлгүйгөөр хандадаг. Энэ талаар бидэ, совет хүнүүд, тад ондоо бодомжотой, табяад жэлэй дүй дүршэлтэйбди.

Олон миллион зоной өөһэдын дура хүсэлөөр хабаададаг социалис мүрысөөн лэ совет хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсын квартал бүхэндэ дээшэлэлгэдэнь туһална: түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын хахадтахи промышленна продукциин ургалтын табанай дүрбэн хубинь үйлэдбэрэе һайнаар эмхидхэһэнэй, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар туйлагдаһан байна. Ашаг олзын хэмжээн бүри ехэ болоо. Тиин энээнэйл ашаар табан жэлэй социальна программа бэелүүлэгдэхэ аргатай болоо бшуу. Олон миллион ажалшадай салин хүлһэн нэмээгдэжэ, алба налог бага болгогдоо, мүн нииитын фондуудта (түлөөһэгүй һуралсалда, медицинскэ туһаламжа үзүүлхэ хэрэгтэ, пенси, стипендидэ) зорюулагдажа, ехэ мүнгэн һомологдодог болоо, олон миллион шэнэ гэр байра, олон мянган һургуули, больница бариигдаа.

Баян экономикотой болоһон ушар, ажахын реформын эрилтэнүүдэй үндэһөөр хүтэлбэрэе улам нарижуулан һайжаруулга — юһэдэхи табан жэлэй хоёр жэл хахадай туршада туйлагдаһан бүхы юумэнүүд—түсэбтэ табан жэлэйнгээ хоёрдохи хахадые түгэс бэлэдхэлтэйгээр бэелүүлжэ эхилхэ арга олгоо. Хэхэ бүтээхэ юумэмнай олон: экономическа, социальна хүгжэлтын талаар 1975 ондо дүүргэхэ гэһэн КПСС-эй XXIV съездын директивэнүүд дотор хараалагдаһан зорилгонуудые шиидхэхын тула үнгэрэгшэ хоёр жэл хахадай туршада туйлагдаһанһаа һуранггүй ехэ юумэ хэхэ ёһотой болонобди. Тиин мүнөө бүхы орон доторнай, ажалша коллектив бүхэндэ юһэдэхи табан жэлэй түрүүшын хахадай ажалай дүнгүүд нарижаар шэнжэлэгдэжэ байнхай. Бүхы табан жэлэй социально-экономическа программые юрэл дүүргэхэ бэшэ, харин үлүүлэн дүүргэхын тулада тиимэ юумэ заабол бүтээхэ шухала. Хэһэн юумынгээ үрэ дүнгүүдые нарин нягтаар, шүүмжэлхы ёһоор сэгнэжэ үзэхэ, саашадаа шиидхэхэ зорилгонуудаа баһал нарижа тодорхойлходо, манай экономическа ёһо гуримай бодото демократизм тон элеэр харагдана бшуу. Гэхэ зуура ажахын хүтэлбэридэ хүдэлмэришэн ангиин, интеллигенциин, колхозно, таряашадай хабаадалсаагүй һаа, иимэ ёһо гурим урагшаа дабш[...] шадахагүй.

Хоёрдохи ба түрүүшын хахад жэл[...] хоорондохи илгаае хараада абабал, 1973 [...] хоёрдохи хахадта промышленна прод[...] уялгата 8—8,5 процент болохоор хүлее[...] гэбэл, эндүүрихэгүй аабзаб гээд һа[...] Геэд ямар баримтатай аад, иимэ багс[...] хэнэбиб?

Нэгэдэхеэр, жэлэй хоёрдохи хахадта [...] лай үдэрнүүд олон байха. Хоёрдохеор, [...] дэй олоороо амаралтада гарадаг хаһа үнг[...] Гурбадахяар, хүнгэн ба эдеэ хоолой про[...] ленность шэнэ ургасын зүйлнүүдые дутагд[...] гүйгөөр абаха бшуу. Энээнһээ гадна, юһэ[...] табан жэлэй хоёрдохи хахадта үйлэдбэ[...] тон ехэ хүсэн, тэрэ тоодо дэлхэй дээрэхи [...] ехэ домнонууд ба прокатна станууд, а[...] автомобильнууд бүтээгдэн гараха, түби [...] гоо эгээн томо Камска заводой түр[...] ээлжээн, тепловой болон атомна хэдэн [...] тростанцинууд, хүнгэн ба эдеэ хоолой [...] стриин олон тоото предприятинууд а[...] гада оруулагдаха.

Тиимэһээ юһэдэхи табан жэлэй хоёр[...] хахад түрүүшынхиһээ аша үрөөр бүри [...] байхань лабтай гэжэ найдамтайгаар хэл[...] болохо.

Александр БИРМАН,
профессор, экономикын эрдэмэй доктор.
(АПН)

ҮБЭЛЖЭЛГЭДӨӨ ҺАЙНААР БЭЛДЭХЭ

Прибайкалиин аймагай түб тосхон Турунтаевада аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой заседани болоһон боложо, малай үбэлжэлгэдэ бэлдэхэ, үбэлэй үедэ малһаа ашаг шэмэ абалгые дээшэлүүлхэ тушаа асуудал хэлсэгдэһэн байна. Хүдөө ажахын талаар саг зуурын комиссиин түрүүлэгшын орлогшо А. Н. Брянцев дээрэ дурсагдаһан асуудалаар үгэ хэлээ.

Заседанида хабаадагшад адуу малһаа ашаг шэмэ абалгын бага байһан тушаа тодорхойгоор хөөрэлдөө. Үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхитэй сасуулбал, хэдэ хэдэн ажахынуудта һү һаалгань доошолһон байна. Жэшээнь, «Путь к коммунизму» колхозойхид дурсагдаһан үе соо һү һаалгаяа 8,9 процентээр, «Прибайкалец» колхозойхид 1,1 процентээр бага болгоо. Хэдэ хэдэн ажахынуудта мал олоор гарзална гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ. Илангаяа «Прибайкалец» колхоздо мал, гахай олоор гарзада ороно.

Тэжээл бэлдэлгын хангалтагүйгөөр ябажа байһан тухай асуудал заседани дээрэ мүн лэ хэлсэгдэһэн байна. Үбһэ тэжээл бэлдэлгын түсэб аймаг соо бүхыдөө оройдоол 50,8 процент дүүргэгдөө. «Заветы Ильича» колхоздо, «Прибайкальский» совхоздо тэжээл бэлдэлгын илангаяа хангалтагүй ябажа байһаниинь элирүүлэгдөө.

Ерэхэ үбэлжэлгэдэ малай байра заһабарилха хүдэлмэри удаанаар хэгдэнэ. «Заветы Ильича» колхозой Ильинскэ, Покровско фермэнүүдтэ, «Прибайкалец» колхозой Клочневско, Иркиликскэ, мүн бусадшье фермэнүүдтэ малай байранууд, механизмууд болон түхеэрэлгэнүүд хангалтагүй муугаар заһагдана гэжэ тэмдэглэгдээ.

Аймагай Соведэй гүйсэдкомой заседанида хабаадагшад малай үбэлжэлгэдэ бэлдэхэ хүдэлмэриие дүүргэхэ, адуу малһаа ашаг шэмэ абалгые дээшэлүүлхэ тушаа тодорхой хэмжээнүүдые хараалһан байна.

Малай байрануудые, тэндэхи механизмууд болон түхеэрэлгэнүүдые заһабарилха талаар байгша оной октябриин 1 хүрэтэр зохихо туһаламжа хүргэхыень аймагай предприятинууд уялгалагдаа.

Н. САМСОНОВА,
Прибайкалиин аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой секретарь.

КПСС-эй обкомдо, Буряадай АССР-эй

Министрнүүдэй Соведтэ, облпрофсоведтэ

РЕСПУБЛИКЫН МАЛШАДАЙ БҮХЭСОЮЗНА СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨНЭЙ ДҮНГҮҮД

«1972—1973 онуудай үбэлэй үедэ малай ашаг шэмэ бүри ехээр абадаг, бэлэдхэдэг болохын түлөө малшадан дунда бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ хэмжээнүүд тухай» РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1972 оной декабриин 8-най № 723 тогтоолтой, мүн КПСС-эй Буряадай обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй болон облпрофсоведэй 1972 оной декабриин 13-най № Б—42/8 тогтоолтой зохилдуулан, республикын малшадай дунда дэлгэрһэн бүхэсоюзна социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые хаража үзөөд, КПСС-эй обком, БурАССР-эй Министрнүүдэй Совет, облпрофсовет **иигэжэ тогтообо:**

Социалис мүрысөөндэ илаһанда тоолоод, мал ажахын дээдэ түрүүшүүлдэ 80 түхэриг хүрэтэр сэнтэй үнэтэ бэлэгүүдые барюулха гэбэл:

ПРИБАЙКАЛИИН АЙМАГҺАА

Бахаев Поликарп Васильевичта — аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Голубева Анна Алексеевнада — «Прибайкалец» колхозой һаалишан.

Дружинин Георгий Кузьмичта — «Прибайкальский» совхозой гахайшан.

Игумнова Галина Терентьевнада — «Путь к коммунизму» колхозой тугалшан.

Коновалов Эдуард Семеновичто — аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин начальник.

Коркина Ульяна Григорьевнада — «Заветы Ильича» колхозой һаалишан.

Котельников Иван Андреевичтэ — «Прибайкальский» совхозой мал адуулагша.

Шелковников Николай Ефимовичтэ — КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь.

ХОЙТО-БАЙГАЛАЙ АЙМАГҺАА

Бутакова Людмила Павловнада — «Победа» колхозой һаалишан.

Мордонова Антонида Степановнада — «Дружба» колхозой һаалишан.

Семутова Екатерина Павловнада — «Рассвет» колхозой һаалишан.

СЭЛЭНГЫН АЙМАГҺАА

Банзаракцаева Бутид Гармажаповнада — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон.

Буянтуева Анна Лубсановнада — Сэлэнгын совхозой тугалшан.

Григорьев Константин Михайловичта — Химнын совхозой ахалагша хонишон.

Дампилова Цырен-Ханда Дашиевнада — «Эрдэм» колхозой мал адуулагша.

Дылыкова Лидия Дамбаевнада — XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан.

Ишиева Нина Эрдынеевнада — Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишан.

Цыбикдоржиев Арья Надмитовичта — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон.

Эрдынеев Бадмажап Цыденовичтэ — XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой мал адуулагша.

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГҺАА

Баздоев Базар-Сада Дашеевичта — Туранай совхозой мал адуулагша.

Батракова Валентина Ивановнада —Саянай совхозой гахайшан.

Зандеев Василий Дашиевичта — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой мал адуулагша.

Леонтьева Нина Васильевнада — «Сибиряк» колхозой тугалшан.

Пархаева Дулма Лопсоновнада — «Восточные Саяны» колхозой һаалишан.

Убушеева Надежда Гармаевнада — «Маяк» колхозой һаалишан.

Укоева Сындеба Гомбоевнада — «Маяк» колхозой һаалишан.

Шелехов Кузьма Филипповичтэ — «Сибиряк» колхозой мал адуулагша.

Шойбонов Гатып Цыбиковичтэ — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон.

УЛААН-ҮДЫН АЙМАГҺАА

Бадмаев Егнин Цыбиковичтэ—Ивалгын туршалга-үйлдэбэриин ажахын ахалагша хонишон.

Бурдуковская Валентина Васильевнада—«Байкал» гэһэн һуралсал-туршалгын ажахын һаалишан.

Горбунов Павел Алексеевичтэ—аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин начальник.

Густов Иннокентий Владимировичта—«Авангард» колхозой мал адуулагша.

Жамсаранова Бадма-Ханда Бадмаевнада—«Коммунизм» колхозой тугалшан.

Иванова Вера Арсентьевнада—«Искра» колхозой һаалишан.

Кобылкина Елена Федоровнада — Калининай нэрэмжэтэ совхозой һаалишан.

Кокорин Федор Терентьевичтэ—Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон.

Лычковская Анна Васильевнада—Сотниковой шубуунай фабрикын шубуушан.

Мамаева Зинаида Дмитриевнада—«Мартын 8» колхозой тугалшан.

Матвеев Сафрон Абросимовичто — «Маяк» колхозой гахайшан.

Плотников Александр Ивановичта—аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Шомоев Клим Кирилловичтэ—КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь.

ХОРИИН АЙМАГҺАА

Авдеева Клавдия Ивановнада — Дээдэ-Тайлсын совхозой һаалишан.

Бальбаров Цыден Шерниновичтэ—аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин начальник.

Бородин Георгий Николаевичта—аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Гончиков Далай Цыденовичтэ—Үдын совхозой ахалагша хонишон.

Жамбалова Цырма Сультимовнада—Хориин совхозой ахалагша хонишон.

Корнилова Альбина Николаевнада — «Георгиевский» совхозой һаалишан.

Сизорова Ханда Доржиевнада—Үдын совхозой һаалишан.

Павлов Петр Михайловичта—КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь.

Тагаров Ойдоп Тапхаевичта — Анаагай совхозой ахалагша хонишон.

Уварова Антонида Васильевнада—Дээдэ-Тайлсын совхозой тугалшан.

УЛААН-ҮДЭ ХОТОҺОО

Попова Татьяна Лазаревнада—Улаан-Үдын шубуунай фабрикын шубуушан.

ТЕАТРНУУДАЙ ХҮШЭГЫН НЭЭГДЭХЫН УРДА ТЭЭ

Артистнуудай амаралта дүүрэжэ, ниислэл хотымнай театрнуудай коллективүүдтэ ажалайнь халуун хаһа эхилбэ. Энэ үеые хүн бүхэн хүлеэдэг, ямар шэнэ һонин оперо, балет, зүжэг харахамнай гээшэб гэжэ һонирходог гээшэ ааб даа. Тиимэһээ театрнуудай хүтэлөэрилэгшэдтэй уулзажа, эдэ асуудалнуудта тобшо харюу абаабди.

Д. Ш. ЯХУНАЕВ, Буряадай гүрэнэй оперо, баледэй театрай директор:

— Эрхүүгэй областиин Братск, Ангарск хотонуудай ажалшадта зүжэгүүдые харуулжа ябаһанаа бүри һаяхан бусажа ерэбэбди. «Энергетик», «Лесохимик», «Нефтехимик», «Современник» гэжэ соёлой ехэ ехэ ордонгууд соо сугларагшад халуунаар бидэниие угтажа байгаа. Бусаха дээрээ хото бүхэндэ түгэсхэлэй хоёр-хоёр концерт харуулаабди.

Октябриин 9-һөө зүжэгүүдые табижа эхилхэмнай. Заншалта ёһоёо баримталан, «Энхэ-Булад баатар» гэжэ буряад опероор нээхэмнай. Ямар шэнэ зохёолнуудые мүнөө табихабибди? Олон артистнартамнай нэрэ зэргэнүүд үгтөө. Жэшээлхэдэ, С. Раднаев, В. Буруев, К. Базарсадаев, О. Короткова гэгшэднай РСФСР-эй габьяата, Д. Дашиев, Н. Кузьмина — Буряадай АССР-эй арадай, Ю. Данилова —Буряадай АССР-эй габьяата артистын нэрэ зэргэнүүдтэ хүртөө. Иимэ үндэр нэрэ зэргэ олгоһон ушар хадаа манай театрай артистнарай бэлиг шадабариин улам ургажа байһаниие эли тодоор гэршэлнэ. Энэ ушар бүхы коллективэймнай хамтын баяр, хамтын амжалта хаям.

Байгша һара соогоо Леонковаллын «Паяцы» гэжэ оперо табихамнай.

РСФСР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша, театрай главна режиссёр Н. Логачев энэ оперо табихань Дирижёрынь — Аюша Арсаланов, РСФСР-эй шангай лауреат А. И. Тимин урлан шэмэглэхэ.

Мүн тиихэдэ «Бахчисарайн фонтан», «Дон-Кихот», «Баядерка» «Юһэн эрдэниин сэсэг», «Фауст» гэжэ оперо болон баледүүд шэнээр табигдаха байна. Байгша оной эсэс багаар Морозовой «Алтан түлхюурхэн» гэжэ оперые эдир харагшадтаа шагнуулхабди.

Тиихэдэ үшөө һонин юумэ юун бэ гэхэдэ, Лхасаран Линховоин Ким Базарсадаев хоёрнай мүнөө жэл хариин гүрэнүүдээр — Япон, Швеци оронуудта бэлиг шадабаряа харуулхаяа ошохо болонхой.

Ц. А. БАЛБАРОВ, Буряадай гүрэнэй Х. Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын театрай директор:

— Бидэнэр мүнөө 42-дохи сезоноо нээхэмнай. Үнгэрһэн үемнай ехэ аша үрэтэй байгаа һэн. Театрнай Россин фестивалиин 1-дэхи, Бүхэсоюзна фестивалиин 3-дахи шатын дипломуудта хүртэжэ, зарим артистнарнай лауреадуудай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртөө.

Нэрэ солыень үргэжэ ябаһан Хоца Намсараевайнгаа «Тайшаагай ташуураар» сезоноо нээжэ, ниислэл хотодо ажаһуугшадтай октябриин 12-то дахяад уулзахамнай.

Табигдажа байһан зүжэгүүдэй хажуугаар олон шэнэ зүжэг байха. Л. Леоновой «Ленушкые» Г. Чимитов оршуулжа үгөө. Д. Батожабайн «Залинта задар», хальмаг зохёолшо А. Балакаевай «Эхын нангин зүрхэн» гэхэ мэтэ шэнээр табигдаха. Тиихэдэ уран зохёолшод Николай Дамдинов, Жан Зимин, Доржи Эрдынеев, Цэрэн Галанов болон бусад нүхэд манай театрта тусгаар зүжэгүүдые бэшэжэ байнхай. Тэдэнэйнь заримые мүнөө сезондо хараха байхат.

Коллектив тухайгаа хэлэбэл, залуу мэргэжэлтэд манда нэмээ. Эдэнэрнай Ленинград, Москва, Улаан-Үдэ хотонуудта институт түгэсхэһэн нүхэд. Һаяар А. Чулимскын «Үнгэрһэн зун» гэжэ шэнэ зүжэгые харахат. Буряадай АССР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша Ф. С. Сахиров тэрэниие табиха. Юрэдөө, 42-дохи сезомнай һонирхолтой байхаар хүлеэгдэнэ.

А. В. АЛЕКСАНДРОВ, Буряадай гүрэнэй ород драмын театрай директор:

— Манай театрай сезон бусадһаа орой — ноябриин 14-дэ эхилхэнь. Ц. Шагжинай «Тангариг» гэжэ зүжэг түрүүлэн харуулхабди. Энээнһээ урда тээ харуулагдажа байһанһаа гадуур үшөө таба-зургаан зүжэг бэлдэнхэйбди. Классигуудһаа дурдаха болоо һаа, В. Шекспирэй «Отелло» А. Чеховэй «Чайка» хоёр бии. А. С. Пушкинай үльгэрнүүдые үхибүүдтэ харуулхабди. Урдамнай үшөө һара байна гээшэ. Ажал ехэ даа.

ВОЛГЫЕ ХАМГААЛГА—ГҮРЭНЭЙ ХЭРЭГ

ГОРЬКОВСКО ОБЛАСТЬ. Ново-Горьковско нефть буйлуулдаг заводто промышленностьда хэрэглэгдэдэг уһые сэбэрлэлгэдэ ехэ анхарал хандуулагдадаг.

Нефтеэр бузарлуулагдаһан уһые сэбэрлэхэ тусхай түхеэрэлгэнүүд эндэ тодхогдонхой. Эдэ түхеэрэлгэнүүд сүүдхын туршада 40 мянган кубометр уһа сэбэрлэхэ шадалтай.

Уһа сэбэрлэлгэ һайн үрэ дүнгүүдые үгэнэ. Уһан соо бии байһан нефтиин үлэгдэлнүүд нэгэ литр соо 5—7 миллиграммаар доошолһон байна.

Уһа сэбэрлэхэ зохид түхеэрэлгэ зохёоһонойнгоо, Волгые хамгаалһанайнгаа түлөө завод ВДНХ-гай нэгэдэхи шатын дипломоор шагнагдаһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: уһые биологиин аргаар сэбэрлэлгэ. Уһые иигэжэ кислородоор баян болгоно.

ТАСС-ай фотохронико.

Буряадай АССР-эй
Верховно Соведэй
Президиумдэ

ҮНЭР БАЯН ЭХЭНҮҮДТЭ—ШАГНАЛ

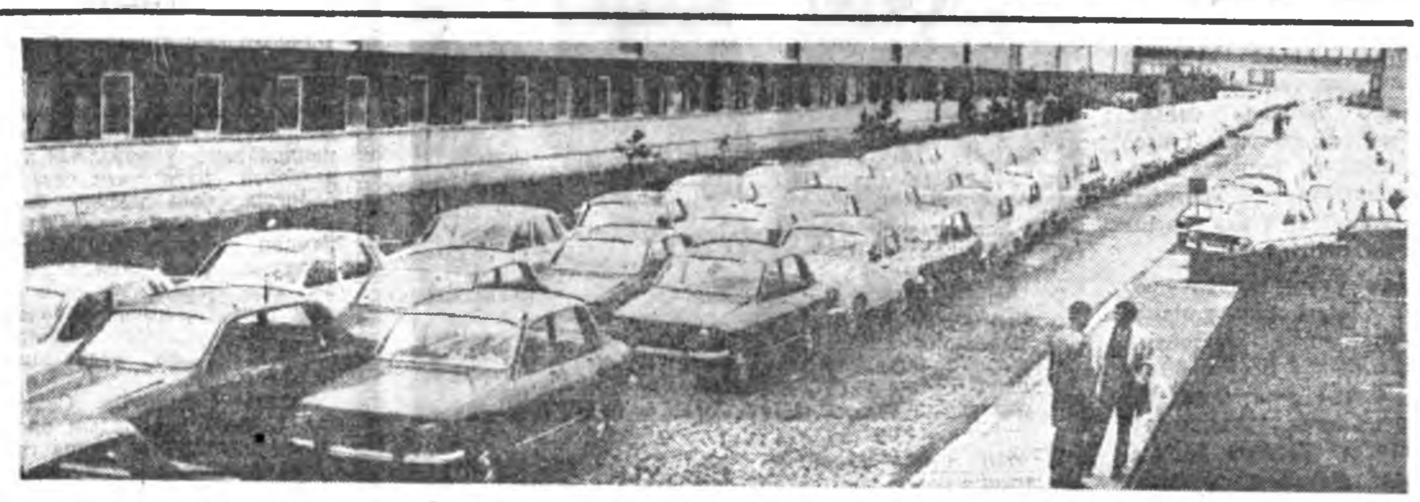
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэһөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум 1973 оной сентябриин 24-нэй Указаар олон үхибүү хүмүүжүүлһэн 174 эхые «Эхын алдар» гэһэн орденоор, «Эхын медаль» гэһэн медаляар шагнаба. Тэрэ тоодо Хэжэнгын аймагһаа 61, Яруунын — 33, Баргажанай — 15, Зэдын — 13, Сэлэнгын — 10, Бэшүүрэй — 9, Улаан-Үдын — 9, Хяагтын — 8, Ахын — 8, Түнхэнэй — 6, Улаан-Үдэ хотын Октябрьска районһоо 2 эхэ хайра шагналда хүртэбэ.

Худанай совхозой хүдэлмэришэд Бадмаева Рыгзедма Найдановна, Вафина Евдокия Павловна, Загаһатын совхозой хүдэлмэришэд Дашабылова Дарима Цыремпиловна, Жамьянова Цыпилма Жанаевна, Хэжэнгын совхозой хүдэлмэришэн Гылынова Гэгэрэл Цырендашиевна, Чисаанын совхозой хүдэлмэришэн Цыренбазарова Ханда Очировна, Хэжэнгын аймагай Ушхайта тосхоной гэрэй эзэн эхэнэрнүүд Галданова Дымчигма Жамбаловна, Цыденова Цыпилма Цыдыповна, Яруунын аймагай «Дружба» колхозой колхозницанууд Ванзатова Анастасия Дондоковна, Нохоева Екатерина Найдановна, Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Мункоева Будажап Бадмаевна, Сэлэнгын аймагай Ташир тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Бадмаева Бутыд Доржиевна, Сэлэн-Дүүмэ тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Назимова Любовь Дмитриевна, Улаан-Үдын аймагай Оронгго тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Базарова Цырендулма Лхамажаповна гэгшэд «Эхын алдар» гэжэ 1 шатын ордендо хүртэбэ.

Хэжэнгын аймагай Хүртэйн леспромхозой хүдэлмэришэн Федотова Нина Константиновна, Яруунын аймагай Эгэтын-адаг тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Екимовская Елена Спиридоновна, «Юбилейный» совхозой хүдэлмэришэн Цыренжапова Долгор Цыбиковна, Баргажанай аймагай Хилганын колхозой колхозница Шагжиева Зинаида Шагдуровна, Ахын аймагай «Коммунизм» колхозой колхозница Мункохова Ольга Ошоровна, Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница Намсараева Дулма Дымбрыловна, Борьёогой совхозой хүдэлмэришэн Будаева Елена Данзановна болон бусад — хамтадаа олон үхибүүдтэй 17 эхэ «Эхын алдар» гэжэ II шатын орденоор шагнагдаа.

Хэжэнгын аймагай Хэжэнгэ тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Низовцева Нина Архиповна, Сулхариин модо бэлэдхэдэг участогай хүдэлмэришэн Пятенко Римма Сергеевна, Хүртэйн леспромхозой хүдэлмэришэн Сабирзьянова Татьяна Тогмитовна, Хэжэнгын лесхозой хүдэлмэришэн Степанова Анастасия Ивановна, Яруунын аймагай Тэлимбэ тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Батомункуева Мария Гэндэновна, Түлдүн тосхоной гэрэй эзэн эхэнэрнүүд Белых Варвара Ивановна, Нетупская Альбина Степановна, Нарһатын совхозой хүдэлмэришэн Гомбоева Цырендулма Жалсановна, Гүндэ тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Шаклеина Фаина Степановна, Баргажанай аймагай Уланай колхозой колхозницанууд Бадмаева Эржима Цыденовна, Очирова Эржима Меркускиновна, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой колхозницанууд Егорова Александра Еремеевна, Ринчинова Елизавета Бортхоевна, Баргажанай совхозой хүдэлмэришэн Козулина Валентина Прокопьевна, Ахын аймагай Сорог тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Дондокова Дари Доржиевна, Сэлэнгын аймагай Тохой тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Дамбиева-Очирова Зинаида Нимаевна, Зургаан-Дэбэ тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Соронова Мария Найдановна, Улаан-Үдын аймагай Барыкино тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Орешкина Елизавета Сергеевна, Хяагтын аймагай «Пограничный» совхозой хүдэлмэришэн Тулбурова Бальжит Дабаевна болон бусад—хамтадаа 35 эхэ «Эхын алдар» гэжэ III шатын орден абаба.

«Эхын медаль» гэжэ 1 шатын медаляар 42 эхэ, «Эхын медаль» гэжэ II шатын медаляар 66 эхэ шагнагдаа.

РУМЫНИИН СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКА. Питештидэхи автозаводто бүтээн гаргагдаһан «Дачия» гэжэ хүнгэн автомобильнууд орон дотор, хилын саана суутай болонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Дачия» түхэлэй машнинанууд.

Аджерпресс — ТАСС-ай фото.

ҺАЙШААЛДА ХҮРТЭНЭ

Закаменск хотын түбэй тоһоной заводой коллектив бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсожо, ажалай һайн дүнгүүдтэй ябана. Заводой хүдэлмэришэд аймагай колхоз болон совхозуудһаа ороһон һүнэй шанар һайнаар шалгажа, хотын ажалшадта амтатай сагаан эдеэнэй зүйлнүүдые бэлдэхын тула ехэ оролдолго гаргана.

Тус заводто Иннокентий Фёдорович Бутин механигаар удаан саг соо хүдэлнэ. Энэ нүхэр заводой түхеэрэлгын ямарханшье механизмын муудаа һаа, түргэн саг соо һайнаар заһабаридаг, дүй дүршэлөөр баян болоһон хүн юм. Тиихэдэ түхеэрэлгэеэ зүбөөр, бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахын түлөө үнэтэ дурадхалнуудые оруулжа байдаг урлан нарижуулагша гээд тоологдодог.

Нүхэр Бутин И. Ф. гагнууршанай, слесариин мэргэжэлнүүдые һайнаар шудаланхай. Тиихэдэ токарна станок дээрэ хүдэлжэ шададаг болоо.

— Иннокентий Фёдорович Бутиниие «алтан гартай» хүн гээд заводоймнай хүдэлмэришэд хөөрэлдэдэг болонхой. Даабарита ажалдаа үнэн зүрхэнһөө хандажа хүдэлдэг хүн. Тиимэһээ заводой механизмууд хододоо һайн байдаг, — гээд тоһоной заводой директор Владимир Дашиевич Бабабалаев бэрхэ механигаа магтан хөөрэнэ.

Тиимэл хадаа И. Ф. Бутин заводой хүдэлмэрилэгшэдэй дунда хүндэтэй боложо, магтаал һайшаалда хүртэнэ ха юм.

С. ШАГДУРОВ.

СТУДЕНТНЭР ТУҺАЛНА

Улаан-Үдын аймагай Калининай нэрэмжэтэ совхоз энэ жэлдэ хэдэн зуугаад гектар талмайда хартаабха тариһан юм. Мүнөө хартаабха хуряалга дүүрэнтэжэ байнхай. Хартаабхын ургаса яһала һайн.

Городой олохон предприяти ба эмхи зургаануудай ажалшад энэ ажахыда туһа хүргэбэ. Студентнэршье хартаабха малталгада хубитаяа оруулаа.

Ивалгын гидромелиоративна техникумэй барилгын отделениин 20 студент эндэ хүдэлөө юм. Эдэнэр тус совхозой Вахмистровай, Саратовкын, Дээдэ-Саянтын отделенинүүдтэ хартаабха малтахадаа, ехэ магтаалтай хүдэлөө. Тэдэнэй дундаһаа һурагшад Алексеев, Нестеров, Перелыгин ба бусад шалгараа.

Магтаалтай һайнаар хүдэлөөд, һуралсалаа эхилхэдэнь, сэдьхэл хананги, урматай ха юм.

Р. СЫМБЕЕВ,
Ивалгын гидромелиоративна техникумэй студент.

АЖАЛШАДАЙ *бэшэгүүдһээ*

«КИНОМЕХАНИК ВОЛОДЯ»

Тэрэ гэһээр арба гаран жэл үнгэршэбэл даа. Тиихэдэ ажал хэрэгээрээ Орлик тосхонһоо шарга морёор аймагайнгаа эгээл дээдэ захын Бүгсөөн гэжэ тосхон хүрэхөөр зорёо бэлэйб. Үбэлэй янгинама хүйтэн үдэрнүүд. Илангаяа Аха гоя үгсэжэ, шаргаар шахинуулхада, бүришье хүйтэн даа— урдаһааш жабар үлеэжэ, хасарыеш шадал соогоо шэмхэлхэ. Одоо тиихэдэ дулаан даха сооһоо бултайхашье аргагүй байха. Тиимэшье һаань, аянда ябаһан хүн хэды дахин шаргаһаа буужа, моринойнгоо хомууд, сэрсээнии, бусад зэр зэмсэгүүдые заһаха баатай болодог ха юм.

Яба ябаһаар Хүүргэ, Сорог хүрэнэбди. Хүн зонтой хөөрэлдэнэ, асуудалнуудтань харюусанабди.

Иигэжэ шаргаар шахинуулан ябахадамнай, «Киномеханик Володя ерэхэ юм һэн, хараагүй гүт?»— гэжэ тосхон бүхэнэй ажалшад бидэнһээ асуудаг байба.

Нүхэдни «Энэ киномеханик Володя гэжэ ямар хүн бэ? Ехэ хүндэтэй хэбэртэй» гэлдэхэ юм. Теэд би нютагай хүн хадаа хэн тухай ажалшадай асуужа байһыень һайн ойлгожо ябааб.

—Тэрэмнай Володя Пронтеев гээшэл даа. Хүүргэ, Сорог, Бүгсөөн тосхонуудай ажалшадта кино харуулдаг юм, — гэжэ ойлгуулнаб.

— Уулзаха арга байха гү? Хөөрэлдэбэл һайн байгаа, — гэжэ сугтаа ябаһан журналист нүхэрни абаһаар һонирхоно.

Сорог тосхонһоо дээшэнь мульһэн харгыгаар үгсэжэ ябатарнай, хүлдөө коньки уяһан хүн бидэниие хүсэжэ ерэбэ. Үндэр аад, шидагар улаан шарайтай хүбүүн, арадаа үргэбшэтэй. Жабарта үлеэлгдэжэ, нюур шарайнь уб улаан болошонхой. Энэмнай Володя Пронтеев байба. Арадаа үргэлөөшэнь—кинофильм. Тэрэ Сорог тосхонһоо Бүгсөөн ошожо ябана бшуу.

Владимир Пронтеев бүри бага балшар наһанһаа киномеханигай мэргэжэл шудалжа, нютагайнгаа зондо туһатай хүн болохо гэжэ эрмэлзэһэн юм. Тэрэ үе сагта (хорёод жэлэй саада тээ) манай Аха нютагта кино харуулдаг газарнууд хомор һэн. Гадна киномеханик мэргэжэлтэй нютагай зон гэжэ орой үгы байгаа. Эдир наһанайнгаа хүсэл эрмэлзэлые заатагүй бэелүүлхэ гэжэ шиидэһэн Володя Пронтеев Орлигой дунда һургуулиин 7 класс дүүргэһэнэйнгөө удаа Улаан-Үдэ хото ерэжэ, киномеханигай мэргэжэлдэ һуралсажа захалаа бэлэй. Һуралсалдаа оролдосотойгоор хандажа, мэргэжэлэйнгээ нюусануудые һайн мэдэжэ абахые ехэтэ хүсэдэг байгаа.

Һуралсалаа түгэсхэхэдээ, Аха нютагтаа ажаллажа эхилһэн юм. Тэрэ гэһээр аяар 22 жэл болоо. Энэ хугасаа соо нүхэр Пронтеев тэрэл ажалдаа таһалгаряагүй ябана.

Олон жэлдэ нэгэ ажалда хүдэлжэ ябахадаа, баян дүй дүршэлтэй болодогынь мэдээжэ ааб даа. Ажалдаа оролдосотой, урагшаа эрмэлзэдэг киномеханик В. Ш Пронтеев партиин гэшүүн нэрэ зэргээ дээрэ үргэжэ ябадаг. Коммунист В. Пронтеев аймагай киномеханигуудай дундаһаа эгээл эрхимынь, эгээл удаан саг соо энэ ажалда хүдэлэгшэдэй нэгэн болоно. Һара, квартал бүхэндэ түсэбөө дүүргэдэг.

— Орлигто ерэһэн шэнэ кинокартинануудые Хүүргын, Сорогой, Бүгсөөнэй зондо заатагүй харуулха гэжэ оролдодог хүм, — гээд Владимир Шагжиевич хөөрэнэ. Тэрэ хадаа арбаад жэлэй саада тээхидэ адли тэрэл газарта хүдэлнэ.

Киномеханик В. Пронтеев гансал өөрынгөө ажалые хараад ябадаггүй. Тэрэ колхозойнгоо бүхы ажалда эдэбхитэйгээр хабаадана. Колхознигуудтай хамта үдэрөө дүүрэн хүдэлөөд, үдэшэнинь тэдэндээ кино харуулдаг.

Һаяхан нүхэр Пронтеевтэй Хүүргэ тосхондо зелёнко хуряалга дээрэ уулзааб. Володя эндэ ажаллалсана. Үдэшэнинь эндэхи клуб соо һонин кинокартина хаража, сэдьхэлээ ханаһан механизаторнууд болон бусад колхознигуудай «Володя, үглөө һонин кино табяарай» гэлсэхыень дуулаа хүм.

Шударгы бэрхэ ажалайнгаа түлөө В. Ш. Пронтеев РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй кинематографиин комитедэй болон соёл культурын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гай Хүндэлэлэй грамотаар һаяхан шагнагдаа. Ахын үнинэй киномеханик В. Ш. Пронтеев үшөө һайнаар ажаллаха хүсэл эрмэлзэлтэй.

В. ГАЛСАНОВ.

Уласхоорондын шэнжэлэл

Бэхижэжэ байһан хани нүхэсэл ба харилсаа холбоон

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинай албанай хэрэгээр Югослави ошожо ерэлгэ хоёр оронной хоорондохи хани нүхэсэл ба харилсаа холбоо саашадань хүгжөөлгэдэ шэнэ алхаса боложо үгэбэ. Совет-югославиин хамтын коммюнике соо энэ айлшалалгада эгээл имэ сэгнэлтэ үгтэһэн байна. Тэрэшэлэн харин гүрэнүүдэй хэблэл энэ айлшалалгада баһал тимэ сэгнэлтэ үгэһэн байха юм.

Ямаршье һалбари абаад үзэхэдэ, политическэ гү, али экономическа, научно-техническэ гү, али соёл культурын талааршье совет-югославиин харилсаа холбоон амжалтатайгаар хүгжөөгдэнэ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй СФРЮ-гай түрүүлэгшэ И. Броз Титотэй 1971 ондо Белградта, 1972 ондо — Москвада уулзалга ба хөөрэлдөөн энэ амжалта туйлаха, совет-югославиин харилсаануудые бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ хэрэгтэ бата бэхи үндэһэ һуури байгуулгадт ехэ удха шанартай байһан. Югославида Совет правительствые толгойлогшын хэлэһэн үгэнүүдэй нэгэн соо тэмдэглэгдэһэнэй ёһоор, А. Н. Косыгинай энэ жэлдэ албанай хэрэгээр тэндэ ошоһон ушар «манай оронуудай хоорондохи политическэ, экономическа харилсаануудые саашадань бэхижүүлхэ арга замуудые хараалгада, тэрэшэлэн уласхоорондын харилсаануудые саашадань гуримшуулха ба амгалан байдалые бэхижүүлхын түлөө тэмсэл үргэдхэлгэдэ зорюулагдаһан байгаа». Албанай хэрэгээр Югославида ошолгын үедэ эдэ зорилгонууд туйлагдаа гэжэ А. Н. Косыгин тэмдэглэһэн байха юм.

Советскэ Союз мүнөө Югославиин экспортдо нэгэдэхи һуури эзэлнэ. Манай орон Югославиин судна бүтээлгын верфинүүдтэ захил ехээр хэнэ. электротехническэ түхеэрэлгэ, телефоной автомат станци, газова ба нефтяной промышленностьда хэрэгтэй арматура, үргэн хэрэглэлэй эд бараа олоор худалдан абана. Тиихэдэ Югослави промышленна 38 шэнэ объект барилгадаа СССР-һээ техническэ ехэ туһаламжада хүртэнэ. Совет гүрэнэй техническэ түхеэрэлгэнүүд, машинанууд Югославиин предприяти болон полинуудта дээрэ һайнаар ашаглагдана. СССР ба СФРЮ хоёрой хоорондохи экономическа харилсаанда туйлагдаһан хэмжээн удаан болзорой үндэһэ һуури дээрэ экономикын гол һалбаринуудта үйлэдбэриин хамжалга саашадань хүгжөөхэ бүхы арга боломжо олгоно гээшэ.

Экономическа талаар харилсан туһалалсалгын Соведэй хүдэлмэридэ Югослави улам эдэбхитэйгээр хабаададалсана, социалис бусад оронуудтай хамжалгаяа улам үргэдхэнэ. Эдэ бүхы харилсаа холбоон саашадаа бүри ехээр үргэдхэгдэхэ байна.

Совет правительствые толгойлогшын албанай хэрэгээр Югослави ошолгын үрэ дүн тэрэшэлэн уласхоорондын байдалда хоёр оронной харилсаа холбоо сашаадань бэхижүүлгэдэ аша туһа болохонь найдамтай. Совет-Югославиин хамтын коммюнике соо уласхоорондын байдалай шухала асуудалнууд дурдагдаһан, тэдэ асуудалнуудаар хоёр тала нэгэ хараа бодолтой байха юм. Эб найрамдалай түлөө, уласхоорондын шахардуу байдалые һуларуулхын түлөө СССР ба СФРЮ нэгэ һаналтайгаар ябуулга хэнэ, тэдэнэй хараа бодолой нэгэдэнги байһан ушар социальна байгуулалтынь адли байһанаар тодорхойлогдоно. Ушар нимэһээ А. Н. Косыгинай албанай хэрэгээр Югослави ошолгын удха шанар совет-югослав харилсаануудай хэмжээнһээ ехэ болоно гэжэ хэлэхэдэ үлүү юумэ үгы.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Югославяар аяншалхада суг ябалсаһан бидэнэр, совет журналистнууд үндэр түшаалта совет айлшанаа ямар хани халуунаар угтан хүндэлһыень хараһан байнабди. Югославиин арад хани нүхэсэлэй гүнзэгы мэдэрэлтэйгээр совет арадта хандана.

СССР-Японой харилсаан үргэдэнэ

Японой премьер-министр К. Танака албанай хэрэгээр октябриин 7-до манай оронда ерэбэ. Энэ ерэлтэнь КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй Японой правительствын толгойлогшые урилгын бэелэл болоно. Энэ үйлэ хэрэгтэ Японой хүн зон тон ехэ анхарал хандуулна гээшэ. «Премьер-министр К. Танакын албанай хэрэгээр Москва ошолго түүхэтэ үйлэ хэрэг боложо, япон-совет хани барисаанай хүгжэлтын бодото гэршэ болоно» гэжэ «Асахи» газетэ бэшэнэ.

Үнэхөөрөө, СССР Япон хоёрой хоорондо дипломатическа харилсаа холбооной байгуулагдаһанһаа хойшо үнгэрһэн арбан долоон жэл соо манай оронуудай хоорондохи хүршэ ёһоной харилсаа холбоон ехээр хүгжөөгдэнхэй. Алас-Дурна зүгэйнгөө хүршэтэй манай оронной худалдаа наймаан ба экономическа харилсаан тогтонижоһон үндэһэ һуури дээрэ табигдаа гээшэ. 1972 ондо хэгдэһэн худалдаа наймаанай хэмжээн 1 миллиардһаа дээшэ доллар болоо. 1957 ондо оройдоо 27 миллион долларой худалдаа наймаан хэгдэһэн юм. Ой модоной нөөсэ хэрэглэхэ. Врангелиин бухтада далайн порт бариха тухай, Японой целлюлозо-саарһанай промышленностьда түүхэй эд үгэхэ тухай хоёр оронной хоорондо баталагдаһан хэлсээнүүд амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна. Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй байгаалиин баялигуудые ашаглаха талаар хоёр оронной хоорондо тогтоогдожо боломоор харилсаанай бүри ехэ проектнүүд зүбшэн хэлсэгдэжэ байна гэбэл: Номгон далайн эрье хүрэтэр транссибириин нефтепровод таталгатайгаар Тюмениин нефть ашаглалга, Урда Яхадай коксологдодог нүүрһэ, Сахалин аралай нефть болон газ ашаглалга гэхэ мэтэ.

Научно-техническэ харилсаагаар правительствануудай хоорондо хэлсээнүүдэй мүнөө болотор үшөө баталагдаагүйшье һаа, хоёр оронной хоорондо наука ба техникын талаар харилсаанууд горитойгоор хүгжөөгдэнхэй. Һүүлэй жэлнүүдтэ соёл культурын хүдэлмэрилэгшэдэй делегацинууд эльгээгдэнэ.

Гүрэнэй хэрэгэй талаар харилсаа холбоон ба уулзалганууд хүгжөөгдэнэ, профсоюзуудай, городуудай гүйсэдхэхэ комитедүүдэй ба ажалшадай түлөөлэгшэдэй, Алас-Дурнын ба Сибириин область болон хизаарнуудай түлөөлэгшэдэй Японой городууд болон префектурануудай губернаторнууд ба хүн зонтой уулзалга аяншалагшадые парламентска делегацинуудые андалдан эльгээлсэхэ ябадал манай арадуудай хоорондо үгэеэ ойлголсохо ба хани нүхэсэлые гүнзэгырүүлгэдэ туһа нэмэри болоно.

СССР Япон хоёрой хүршэ ёһоор зэргэ оршон һуулгада эсэргүүсэдэг хүнүүдэй Японда, мүн хилын саана бии байгааашье һаа, үнгэрһэн арбан долоон жэлэй туршада манай хоёр оронуудай хоорондо бодото хүршэ ёһоной һайн харилсаануудые байгуулха үндэһэ һуури бии болгогдоо. Эдэ зорилгонууд хоёр оронуудай хоорондо амгалан байдалай договор баталалга ба тэдэнэй хоорондо алишье таладаа ашатай туһатай удаан болзорой харилсаанай хэлсээ баталалга совет-япон харилсаануудые эсэслэн гуримшуулха хэрэгтэ харюусаха һэн.

Һүүлэй үедэ премьер-министр К. Танакын нэгэтэ бэшэ тамдаглэһэнэй ёһоор, СССР-тэй хүршэ ёһоной һайн харилсаануудые хүгжөөлгэдэ Японой правительство ехэ анхарал хандуулна.

Хоёр талаһаа һайн хүсэлэл гаргаад, бэе бэеэ ойлголсохые оролдоод, али алинайнгаа аша туһын хэрэгые хүндэтэй дээрэ тоолоод байбал, К. Танакын албанай хэрэгээр Москва ерэлгэ «манай оронуудай хоорондохи харилсаануудые хүгжөөлгэдэ шэнэ шухала алхам боложо шадаха» гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев Ташкентдэ үгэ хэлэхэдээ тэмдэглэһэн байна.

Хунтын хара хэрэгүүд

Дэлхэйн хүн зоной анхарал эдэ үдэрнүүдтэ Чилидэ боложо байһан үйлэ хэрэгүүдтэ хадуугданхай. Сэрэгэй хунтын үйлдэжэ байһан хархис муухай зэрлиг аашанууд тухай шэнэ шэнэ мэдээнүүдые телеграф дамжуулна. Сэрэгэй засагаархидай хаалтаһаа мултаржа шадаһан хүнүүд арадай нэгэдэлэй хуулита ёһоор һунгагдаһан правительствада үнэн сэхэ байһан Чилиин патриодуудай ямар ехэ хэһээлтэдэ орожо байһан тухай хэлэнэ. Хүн зониие олоор буудан алажа байһан, үзэгдөөгүй зэрлиг хэһээлтэ ба хүсэ хэрэглэхэ ябадал нацизмын аюулта муухай үе сагые һануулна. Хаа хаанагүй марксизмын классигуудай зохёолнуудые дүргэжэ байһан гал дүлэн соробхилно, ондоо һаналтаниие түрмэ болон концлагерьнуудта хаана.

Коммунистнууд болон арадай нэгэдэлэй эдэбхитэдые хүсэ хэрэглэн үгы хэхэ, Сальвадор Альендиин правительствын бэелүүлһэн социально-экономическа хубилалтануудые усадхалга — хунтын гол зорилго болоно. Тиимэл хадаа сэрэгэй хунта зэдэй уурхайн томо предприятинуудые эзэд баяшуулай мэдэлдэ үгэхэ тушаа соносхоод, ажалшадай ажалай түлөөһэ дээшэлүүлхээр хараалһан арадай нэгэдэлэй правительствын хэмжээ ябуулгые болюулһан байна. Тиимэл хадань дарлагша ангиин түлөөлэгшэд — томо промышленнигууд, латифундистнууд, финансова эзэд баяшуулай түлөөлэгшэд хунтын хэһэн түрүүшын алхамуудые баяр баясхалангаар угтан дэмжээ. Тиихэдэ США-гай монополистнуудаар толгойлогдожо байһан Америкын гүрэнүүд хоорондын хүгжэлтын банк Чилидэ шэнэ журам тогтоогшодто олон миллион долларой туһаламжа үгэхэ тухайгаа дуулгаа.

Сэрэгэй фашис урбалта болоһонһоо хойшо үе соо хунта хархис этэгээдүүдтэ аша туһые хамгаалжа байһанаа харуулба. Парагвай, Португали, Урда Африкын республикада засаг барижа байһан эгээл харюу муухай журамай зэргэдэ хунта өөрыгөө табиба. Хунтые толгойлогшо генерал Пиночет гэгшэ засагай бүлэг лоо барин сасуугаа «Чилиин организмда байһан марксис хабдарые үгы хэхэ» зорилготой байһан тухайгаа мэдүүлээ. Энэ зорилгоор үзэгдөөгүй ехэ, зэрлиг муухай хэһээлтэ, мүрдэлгэ эмхидхэһэн байна. Чилиин коммунис партиин генеральна секретарь Луис Корвалан шуһата алуургшадай гарта орожо, тэрэнэй ами наһанда дээрэ үхэлэй аюул тохёолдонхой.

Гэбэшье Чилиин арадай ноной эрхэ сүлөөдэ, бэеэ дааһан байдалда, хүгжэлтэдэ шэ тэгүүлһэн эрмэлзэл юуншье һуларуулжа шадахагүй. Түрүү үзэлтэй бүхы хүн түрэлтэн эдэ үдэрнүүдтэ Чилиин арадые хаа хаанагүй дэмжэжэ байна.

Зэрлиг муухай аашын түлөө түүхын сүүдэй харюусаха саг хунтада зайгүй ерэхэ.

В. ХАРЬКОВ.
А. БИРЮКОВ.
В. ХОРХОРДИН.
(ТАСС).

ҺОНИРХОЛТОЙ БАЙГАА

Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр «Правда Бурятии» газетын 38-дахи заншалта эстафетэ боложо дүүрэбэ. Энэ мүрысөөн яһала һонин байгаа гэбэл алдуу болохогүй. Наратай дулаахан үдэр боложо, хүн зон яһала олоор суглараа.

Үдэрэй 11 сагта, техникумүүдэй болон институдуудай командунууд мүрысөө нээжэ, багшанарай институдай спортсменкэнүүд түрүүлжэ ерэбэ. Эндэ оройдоо хоёр коллективэй хабаадалсаһан тула технологическа институдай басагад хоёрдохи һуури эзэлээ.

Эрэшүүлэй дунда мүн лэ багшанарай институдай команда 1-дэхи һуурида гараа.

Техникумүүдэй дунда, 1-дэхи педучилищиин басагад, индустриальна техникумэй хүбүүд түрүүлжэ, үйлэдбэриин коллективүүдэй дунда Хандагатайн леспромхозой командунууд илаа.

ГПТУ-нуудай дунда 2-дохи ГПТУ-гай гурбан команда шанда хүртэхэ һууринуудые бултыень эзэлжэ, нёдондонойнгоо амжалтые арьбадхажа байһанаа харуулжа шадаа.

Илалтын проспект Танкын дэргэдэ 3-дахи болон 6-дахи этапууд уулзана. Найман жэлэй һургуулинуудай дундаһаа мүрысэһэн хүбүүд, басагадай хэнэйнь түрүүлжэ ябаһые соносхоһоор, спортсменүүдые дахуулжа ябаһан машина бүри дүтэлнэ. Үбсүүндэе 32-дохи номер зүүһэн шүдэгэрхэн гэзэгэтэй басаган, эстафетынгаа модо нүхэр басагандаа үгэжэрхёод, «түргэн, түргэн!» гэжэ байгаад, бүхы зүрхэ сэдьхэлээрээ илалта хүсэшэнхэй, өөрөөшье гүйшэхөөр бэлэн хэбэртэй.

Эдэнэрэй дунда дүлии үхибүүдэй интернадай спортсменүүд түрүүлжэ, 49-дэхи болоод Надеено тосхоной һургуулинуудай хүбүүд, басагад удаадахи һууринуудта гараба.

Городой дунда һургуулинуудай командунууд олон байжа, мүрысөөнэй судьянар тэдэниие хоёр болгон таһалаад, урилдаалгаха баатай болоо. Энэнь ехэ һайн. Мүрысөөнэй эршэ шангадажа, үнэхөөрөө бэлэдхэл һайнтай, шанга команда илаха болоно бшуу. Талаан боложо илаха ушар тохёолдохогүй зэргэтэй. Харин хүдөөгэй районуудһаа гансал Мухар-Шэбэрэй команда байгаа. Тэдэнэр ямараршье гүйгөө һаа, нэгэдэхи һуурида гарахаараал гараха. Тиимэһээ мүрысөөнэй юун охин, эршэ гэжэ байхаб даа.

Дунда һургуулинууд соо 42-дохи һургуулиин команда хүндэшье, эсэбэритэйшье «тулалдаанда» илажа, 50-дахи, 13-дахи һургуулиин һурагшад 2-дохи, 3-дахи һуури эзэлээ. Тэдэнэй харуулһан саг, манай дээрэ хэлэгшые тоб байса гэршэлхэ. Хараад үзэе. 42-дохи һургуули — 9 минута 15 секунда, 50-дахи — 9 минута 16 секунда, 13-дахи — 9 минута 17 секунда.

Эстафетэ дүүрэхэ тээшээ болобо. Спортивна бүлгэмүүдэй командунууд утын замда гаранхай, сугларагшад тэсэбэритэйгээр хүлеэнэ. Хори гаран минута болоод байхада, «Байгал» гостиницын саанаһаа түрүүшын спортсменэй харагдахада зон хүүешэбэ. «Урожай» бүлгэмэй суглуулагдамал команда зайгаа 22 секунда соо гаталжа, нэгэдэхи һуурида гараа. Харин «Спартагай» түлөөлэгшэ Галданов һүүлшын хоёр этап гүйхэ баатай болоо. Юуб гэхэдэ, түгэсхэлэй зайда хүлеэжэ байһан нүхэрынь үгы байшоо ха юм. Хоёрдохи ябаһан Галданов һэнтэ унажа, «Трудовые резервы» бүлгэмэй түлөөлэгшэ урагшаа гарашоо. Харин «Спартагай» команда мүрысөөнһөө болюулагдажа, СК «ЛВРЗ» гурбадахи һуури эзэлээ гээшэ.

Энэ һүүлшын урилдаан хэды һонин байбашье, «Динамо», «Труд» болон бусадшье бүлгэмүүдэй командунуудые табяагүй байһаниинь халагламаар.

Эхэнэрнүүдэй дунда «Спартак» бүлгэмэй команда илаа. «Урожай» хоёрдохи, СК «Забайкалец» — гурбадахи һуури эзэлээ.

Эстафетын эмхидхэл яһала һайн байгаа. Нимэ мүрысөөнүүдэй удха шанар эли. Олохон хүн энэ мэтын юумэ хараад, спортоор һонирходог болохо зэргэтэй. Тиимэһээ үшөө һонирхолтой мүрысөөнүүдэй болохые хүлеэнэбди.

Ц. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ.
М.-Ж. ОЧИРОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. «Правда Бурятии» газетын редакторай орлогшо П. Л. Натаев түрүү һуури эзэлэгшэдтэ шангуудые барюулжа байна. 2. Урилдаанай үедэ.

М. СУТУРИНАЙ фото.

Хилын сааннаһаа

телефон · телеграф · радио

ДЕЛИ

Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ ИНДИДЭ ЕРЭХЭЕЭ БАЙҺЫЕНЬ ХАЛУУНААР ХҮЛЕЭНЭБДИ

ТАСС

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр Индидэ ерэхэеэ байһантай дашарамдуулан, КПИ-гэй Национальна Соведэй Генеральна секретарь Раджешвара Рао ингэжэ мэдүүлбэ: «Бүгэдэ ниитын эб найрамдалай түлөө дүлэтэ тэмсэлшэ, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй тала үнэн сэхээр баригша, бэеэ дааһан байдалтай болоод, дэбжэлтын замаар дабшажа ябаһан гүрэнүүдэй үнэн хани ба бүхы хүн түрэлтэнэй дэбжэлтын тала баригшын албанай хэрэгээр ерэхэеэ байһан ушарые зүрхэ сэдьхэлһээ һайшаанабди.

Энэнь Индиин ба Советскэ Союзай хоорондын олон удаан жэлнүүдэй туршада соо амжалтатайгаар хүгжэжэ байгаа хани харилсаае саашадань бэхижүүлгэдэ туйлай ехэ удха шанартай тэд этигэн найданабди гэжэ Р. Рао, ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлбэ. Эб найрамдалай түлөө дүлэтэ тэмсэлшын албанай хэрэгээр манай орондо ерэлгэ энэ түбиин оршон байдал заһаруулгада, дэлхэйн энэ районой гүрэнүүдэй хоорондо һайн хүршэ ёһоной харилсаа тогтоолгодо нүлөөлхэ байһандань найданабди. Ушарынь юуб гэхэдэ, нүхэр Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр бусад оронуудта ерээд бусалга бүгэдэ ниитын эб найрамдалай, Европодохи аюулгүй байдалай хэрэгтэ һайнаар нүлөөлһэн байна.

«Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр эндэ ерэлгэ амгалан ёһоор зэргэ оршолгые бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдэ Советскэ Союзай дүүргэдэг үүргэ хазагайруулхые һэдэдэг хүсэнүүдтэ шанга харюу сохилто боложо, Азиин, Африкын ба Латиин Америкын хүгжэжэ байгаа үрэнүүдтэй СССР-эй харилсаанай улам хүгжэжэ байһыень элирхэйлхэ» — гэжэ Индиин элитэ мэдээжэ ниитын ажал ябуулагша, «Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлһэнэй түлөө» Уласхоорондын Ленинскэ шангай лауреат Аруна Асаф Али хэлэбэ.

«Л. И. Брежневэй Индира Гандитай хэһэн хөөрэлдөөнүүд уласхоорондын олон гол шухала асуудалнуудаар нэгэн адли һаналтай байһан Индиин, Советскэ Союзай харилсаа улам бүри амжалтатайгаар хүгжөөлгэдэ үндэһэ һуури табиха байна» гэжэ «Таймс оф Индиа» газетэ бэшэнэ.

ДЭЛХЭЙН АРАДУУД БУРУУШААНА

Чилиин хархис хүсэнүүдэй үүдхэһэн харата муухай ябуулганууды дэлхэйн арадууд эрид буруушаажа, Чилиин Компартиин Генеральна секретарь Луис Корвалын ами наһа абарха политическэ үзэл бодолойнгоо түлөө шорон түрмэнүүдтэ хаагдаһан бүхы хүнүүдые сүлөөлхэ эрилтэ табина.

ВАРШАВА. ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Герек ООН-ой Генеральна секретарь Курт Вальдхаймда телеграмма эльгээбэ. Тэрээн соонь ингэжэ хэлэгдэнэ:

Польшын арад, бүхы дэлхэйн демократическа олониитэдэл адли, Чилидэхи үйлэ хэрэгүүдээр сэдьхэлээ хүдэлжэ байна. Түрүү үзэлтэй ба демократическа хүсэнүүдые хашан харшалалга, хардалга мүрдэлгэ фашизм ба фашис булимтаран эзэмдэлгэ тухай муу муухай һанал ухаан бодолдомнай түрүүлнэ.

ТОКИО. Чилиин Компартиин Генеральна секретарь Л. Корвалание хардаха мүрдэхэгүй, баригдажа хаагдаһан бүхы патриодуудые дары түргөөр сүлөөлхэ гэһэн тогтоол Японой олониитын 19 эмхиин онсо конференци дээрэ абтаба.

(ТАСС).

ЛОНДОН

ЧИЛИ: ХАРДАЛГА МҮРДЭЛГЭЕЭ ҮРГЭДХЭНЭ

ТАСС

Октябриин 6-да Чилиин хархис сэрэгэйхид үшөө 16 патриодые буудажа алаба. Эдэнэй 11-ниинь — Вальдиви хотодо, бэшэниинь Темуко, Арика хотонуудта алуулаа гэжэ хунтын түлөөлэгшэ мэдээсэнэ.

Һүүлэй үдэрнүүдтэ мүрдэн барижа хааха үедэ зугадахые һэдэһэнэйнь түлөө 40 гаран хүниие солдадууд, карабинернүүд алаа гэжэ Чилиин сэрэгэй засагайхид мэдүүлээ.

Сэрэгэй правительствын дотоодын хэрэгүүдэй министр генерал Бонильяын мэдүүлһэнэй ёһоор, 7 мянга гаран хүн баригдажа хаагданхай. Арадай нэгэдэлэй правительствын министрнүүд, партинуудай хүтэлбэрилэгшэд ямаршье мүрдэлгэгүйгөөр Чилиин урда захадахи Досон гэжэ арал дээрэ тамалагдан хаагдана.

Сальвадор Альендиин правительствын үедэ туйлагдаһан амжалтануудые урбалта хэгшэд усадхажа байһаар. «Экономико шэнэдхэн хубилгаһанай» шалтагаанаар Чилидэ 120 мянган хүн ажалһаа гаргагдаха байна гэжэ хунтые дэмжэдэг христианско-демократическа партиин орган — «Пренса» газетэ бэшэнэ.

БУЭНОС-АЙРЕС. (ТАСС). Чилиин Коммунис партиин ЦК-гай политкомиссиин гэшүүн Родриго Рохас, Компартиин ЦК-гай гэшүүн Паскуаль Барраса гэгшэд Чилиин хархис сэрэгэйхидэй гарта оробо, Эдэнэй ами наһанда аюул тохёолдоод байна.

ЕГИПЕДТЭ, СИРИДЭ ИЗРАИЛЬ ДОБТОЛ...

КАИР. Октябриин 6-да 13 час 30 минутада Израиль агаарай-сэрэгэй хэдэн подразделенинүүдэй хүсэнүүдээр Зафаран, Ас-Сохна (Суэцкэ тохойн оршондо) шадархи Египедэй частьнуудта добтолһон байна гэжэ Египедэй Араб Республикын Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй Верховно командовани мэдүүлээ.

ДАМАСК. Октябриин 6-да нютагай сагаар 14 часта Израилиин сэрэгүүд буудалдаа зогсооһон газар дээрэ Сириин армиин бэхилэлгэнүүдтэ добтолоо гэжэ Сириин Араб Республикын сэрэгэй командованиин түлөөлэгшэ Дамаскын радиогоор ... хоо.

Дайсанай хэдэн бүлэг самолёдууд фронтын хойто ... хаар Сириин агаарай ... руу нэбтэрэн орохые ... дэхэдэнь, Сириин ис... тельнүүд шанга харюу ... хилто хэбэ.

КАИР. Египедэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй самолёдууд Израилиин самолёдууд хоорондо шанга тула... болоо гэжэ Египедэй З... тэ Хүсэнүүдэй сэрэгэй ... мандовани мэдүүлээ.

ДАМАСК. Сириин ... Республикын бүхы ... дээрэ онсо байдал соно... доо.

(ТАСС).

НЬЮ-ЙОРК

Египет, Сири ООН-до хандаба

ТАСС

Египедэй гадаадын хэрэгүүдэй министр М. Эз Зайят Генеральна Ассамблейн XXVIII сессиин түрүүлэгшэдэ бэшэг эльгээгээ. Октябриин 6-да Израилиин зэбсэгтэ хүсэнүүд Суэцкэ каналай оршондохи Египедэй бэхилэлгэнүүдтэ добтолбо гэжэ энэ бэшэг дотор хэлэгдэнэ. Энэнь булимтаран эзэмдэһэн араб газар нютагууд дээрээ түбхинэн һууринжаха политикаяа Израилиин үргэлжэлүүлжэ байһые хэйлэн гэршэлнэ.

Египедэй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй ООН-ой Генеральна А...лейн тусхай документ ...жо тараагдаа.

Сириин Араб Рес...кын правительство ...лиин эзэрхэг түрим... добтолго тухай Аюу... Соведэй түрүүлэгшэд... дээсэбэ.

ДАМАСК

ДҮТЫН ЗҮҮН ЗҮГТЭХИ БАЙЛДААНУ...

Октябриин 6-най һүниин тэн багта Израилиин сэрэгэй бүлэг катернууд Латакия порт шадараар Сириин эрьедэ дүтэлэн ерэһэн байна гэжэ Сириин сэрэгэй командованиин түлөөлэгшэ мэдээсээ. Сириин далайн-сэрэгэй хүсэнүүдэй корабльнууд, эрье шадарай артиллери эзэрхэг түримхэйшүүлдэ шанга сохилто хээ. 2 часай турша соо болоһон байлдаанай үедэ Израилиин 4 катер шэнгээгдээ, 2 катер һандаагдаа. Израилиин 2 самолёт буудагдан унагаагдаа. Тиихэдэнь дайсан зугадан тэхэрихэ баатай болоһон байна.

Эндэ Сириин талын торпеднэ нэгэ катер шэнгээгдээ.

Голанска үндэрнүүдэй районд Сириин хуурай газарай хүсэнүүд дайсанай бэхилэлгэнүүдтэ амжалтатайгаар добтолбо.

Октябриин 7-до үглөөнэй 5 час 15 минутада Израилиин авиаци Голанска үдэрнүүд шадар сэрэгэй ябуулганууда һэргээһэн байна гэжэ Сириин Араб Республикын сэрэгэй командованиин ээлжээтэ мэдээн дотор хэлэгдэнэ. Сириин агаарай сэрэгэй хүсэнүүдэй самолёдууд эдээндэ шанга харюу сохилто хэбэ. Энэ тулалдаанда Израилиин 10 самолёт буудагдан унагаагдаа, харин тиихэдэ Сириин авиаци гэмтэлдэ ороогүй.

КАИР. (ТАСС). «Манай зэбсэгтэ хүсэнүүд Синайн хахад арал дээрэ гаража үргэлжэлһөөр, тиихэдээ дайсанай олон солдадуудые хүлһөөнь буулгаһан, ехэ техникэ һандааһан байна.

ДАМАСК. (ТАСС). Октябриин 7-до Дамаскын үглөөнэй 07.30 часта болоһон агаарай байлдаанда Сириин истребительнүүд Израилиин дүрбэн самолёт буудажа унагаагаа гэжэ Сириин армиин сэрэгэй командованиин ээлжээтэ мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ.

КАИР. (ТАСС). Үнгэрһэн үдэрэй турша соо болоһон байлдаанууд үедэ да... 27 самолёт унагааг... танк гэмтээгдээ, дайс... бэхилэлтэ һандаагдаа, ...илиин сэрэгэй 5 кате... гээгдээ гэжэ Египедэ... гэй командованиин ... риин 7-до Москвагай ... үглөөнэй 8 час 30 м... тунхаглагдаһан ком... дотор хэлэгдэнэ.

Египедэй 15 самол... дэн вертолёт унагаа... байна. Египедэй зэбсэ... сэнүүд Суэцкэ кана... талжа үргэлжэлһөөр.

РАБАТ. (ТАСС). ... үедэ арабска фрон... дайлалдажа байһан ... кын сэрэгүүдтэ нэмэл... гожо, сэрэгшэдээ эл... шиидхээб гэжэ Маро... роль Хасан соносхоо.

КАИР. (ТАСС). ... хахад арал дээрэ ... байлдаанууд үеда ... сэрэгүүд амжалтану... лаа, тиихэдээ дайсан... гарза хохидол ... гэжэ Египедэй зэбсэг... нүүдэй Верховно ком... ниин ээлжээтэ ком... дотор хэлэгдэнэ.

Израилиин арми... нууд Суэцкэ канал... жээ холодожо эхил...

ДАМАСК. (ТАСС) ... тябриин 7-до болоһ... даануудай үедэ Из... 24 самолёт буудагд... гаагдаа гэжэ Сириин ... командованиин ком... соо хэлэгдэнэ. Үдэрэ... соо дүн хамта Изра... самолёт үгы хэгдэһ...

БЕЙРУТ. (ТАСС) ... стинэһээ Ливанда ба... рэгэй түлөөлэгшын ... никее Палестинын ... ционно агентство ... лаа. Октябриин 7... най, Израилиин хи... хи зарим нютагу... бэлһэн Израилиин ... дэй бэхилэлгэнүүдт... занай отрядууд добт... энэ коммюнике дот... дэнэ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Эдэбхи үүсхэл ба ашаг үрэ» — түрүү бэшэг. «Шиидхэхы жэл — габшагай ажал» — суглуулбари. «Хүдэлмэришэдэй һаналаа нэгэдэлэй митинг» — корреспонденци.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Райком яахадаа анхарнагүйб?» — С. Бухаевай корреспонденци. Түрэл орон доторнай.

Гурбадахи хуудаһанда. Совет правительствын мэдүүлгэ. Уласхоорондын шэнжэлэл. Хилын саанаһаа аб таһан мэдээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Нютаг нютагай һонин. Газетын заншалта эстафетэ тухай материал.

Сэнхир экран

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

19.00 — Дамжуулгын программа. 19.05 — Телепанорама. 19.25 — Үхибүүдтэ мультфильмнүүд харуулагдаха. 20.05 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 20.25 — «Элүүр энхэ байдал» гэһэн тележурнал. 20.55 — «Герой голубого экрана» — уран һайханай фильм. 22.05 — «Календариин хуудаһануудые ирахада» гэһэн дамжуулга.

Сагаан улаарил

Улаан-Үдын авиаметеостанциин мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай бага зэргэ үүлэтэйшэг байха. Ахын, Түнхэнэй, Захааминай, Байгал шадарай аймагуудта багашаг бороо орохо. Баруун зүгһөө секундын 5—9 метр хүсэтэйгөөр һалхилха. Хойто аймагуудта 10—14 градус дулаан, Улаан-Үдэдэ һүниндөө 1—3 градус хүйтэн, үдэртөө 14—16 градус дулаан байха.

Редакторай орл...
М. Н. НИМА...